Loughborough University

This item was submitted to Loughborough's Research Repository by the author.
Items in Figshare are protected by copyright, with all rights reserved, unless otherwise indicated.

1NT1_mp3_Our Story_Women Oral History from Turkey

PLEASE CITE THE PUBLISHED VERSION

LICENCE

CC BY-NC-ND 4.0

REPOSITORY RECORD

Türkmen, Nuray. 2020. “1nt1_mp3_our Story_women Oral History from Turkey”. Loughborough University. https://doi.org/10.17028/rd.lboro.12732851.v1.

Biz iki kız kardeşiz. Benle kardeşim arasında sanırım dört-beş yaş var. Aslında ben çok ablalık yapmadım. O bana çok ablalık yaptı. Rolleri hiç sevemedim ben bir türlü. Abla rolünü hiç benimseyemedim. O daha dingin, daha sabırlı, ondan sonra daha doğrusu, anneme daha çok eşlik eden bir kadındı, Kız çocuğuydu o zamanlar. Hala öyle. Hala çok eşlik eden bir kadın ama ben o bağı bir türlü tutturamadım. Yalnızlığı çok seviyordum. İnsanlarla çok derin paylaşımlar içine girmiyordum. İlişkiler vardı hani o çocukluktan. Arkadaşlıklar vesaire falan ama ben apartman çocuğuyum, apartmanda büyüdüm. Kıyasla daha orta sınıf diyebileceğimiz bir yer. Şimdi de hala öyle ya, orta sınıfın çocukları benim arkadaşlarımdı daha çok.

İlk bizim apartmanda giriş katta oturan çocuklar vardı. Üç kardeşlerdi. İşte, babaannem sürekli arada sırada bize gidip gelir de falan işte. Kimliğimizden kaynaklı bizde etli pilav çok meşhurdur. Tabi çocuksun ve bilmiyorsun. Ben ilk o zaman aslında Kürt kimliğimle çarpışmıştım. Şey, muhtemelen evde konuşulmuş işte, bu pis Kürt'ler hep pilav yiyor, gibisinden. İlk Kürt kimliğim orada bana çarpmıştı. Ortalama herhalde, sanırım ya altı ya da yedi yaşlarındayım, o bende bir travmadır yani, çok net hatırlarım. Aslında hafızamın çok iyi olduğunu söyleyemem ama bu kareyi çok iyi hatırlıyorum. O çocuklar kısmen daha beyazdı ve sarışınlardı. Babası sürekli Avrupa'ya gidip geliyordu, ticaret yapıyordu yanlış hatırlamıyorsam. Böyle bir sınıfta büyüdüm. Yani çocukluğum böyle geçti diyebilirim. Daha böyle sosyal sınıf olarak daha orta sınıfa yakın. Orada şey yani, ne demek istediğini anlayamamıştım ama farklı olduğumuzu anlamıştım. Muhtemelen o gün bize gelip giderken çocuklar sürekli herhalde etli pilava denk gelmişler. Anneleriyle ya da babalarıyla paylaştıklarında muhtemelen öyle bir cümle kurulmuş ve biz bir tartışmada, bir kavgada işte çok net, hani kavganın sebebini de hatırlamıyorum çocukluk işte, o orada çocuklar, pis Kürtler, demişti bize. Ondan sonra ve kimliğimin çarpışma anı buydu.

Babam daha politik bir adamdı. Yani şey, yurtsever kimliği daha ağırdı, daha baskın diyeyim. Kürt, Kürtçe şarkıları hep babamdan dinledik, o bize öğretti. Aram Tigran'ı ilk o bize dinletmişti, Şivan Perwen'i... O yasaklı olduğu dönemde. Annem daha geleneksel bir kadın. Çok politik olduğunu söyleyemem ama şimdi fark ediyorum da aslında o da çok politik bir kadınmış. Şimdi karşılaşmalar yaptığım için...

38 yaşındayım. Babaannemle daha çok zaman geçirirdik. Babaannemi severdim, dedemi de severdim. Dedem mesela yemek yapardı. Babaannem daha çiftçi bir aile. Babaannem ev işlerini çok sevmeyen bir kadındı. (Gülüyor.) Yıllarca hiç sevemedi. Genelde, o ev işlerini hep dedem yapardı. İşte annemle babam çalıştığı için genelde yaz dönemlerini dedeyle ve babaanneyle geçirirdik. Yemeklerimizi genelde dedem yapardı. Babaannem de işte süttür, peynirdir o tarz şeylerle uğraşırdı.

Çocukluğum bence hani, benim için hani çok travma yaratacak bir hikayem yok çocukluğumda. Güzel, keyifli bir çocukluk ama yalnız bir çocuktum. Ben yalnızlığı da seviyordum, hala seviyorum. Şey, çok karşıydım ben, onu mesela hani bunu çok anlamlandıramıyorum o dönemden. Ama bu ayrımcılığa çok karşıyım. Çocukluktan bazen aklıma geliyor. Bir Türkçe öğretmenimiz vardı ve aynı mahallede oturuyorduk. İki bina yukarıda oturuyordu bizimle. Daha kentli ve daha beyaz bir kadındı. Onu hatırlıyorum ve şey annemin… Onun bir öğretmen arkadaşı benim annemin arkadaşıydı. Mesela bir grup vardı işte isimlerini çok hatırlayamıyorum, üç kız çocuğuydu. Bunların anneleriyle o Türkçe öğretmenin arası çok iyiydi. İşte sürekli buna kek getiriyorlardı, ne bileyim börek getiriyorlardı, turşu getiriyorlardı. Ben hiçbir zaman böyle ilişkilenmedim insanlarla. Aslında yıllar sonra onu net fark ediyorum, (Gülüyor.) böyle ilişki kurulduğunu... Çok saçma gelirdi bana yani bunlar, niye böyle bir şey yapıyor ki? Yani çok aptalca gelirdi ve o öğretmen, onları çok severdi. O zamanlar ortaokul dönemiydi. Ayırırdı yani, şey onlar, onun için çok özel kızlardı. Bir gün şey "***" bir kız vardı. Kırmızı yanaklı. Çok azarladı ve ben dayanamayıp kadına bağırdığımı hatırlıyorum. O da bana şey demişti, senden bir bok olmaz, diye. Mesela çocukluğuma dair, evet, senden bir bok olmaz, demişti. Aslında ben başarılı bir öğrenciydim. Çünkü şey, annem için eğitim çok önemliydi. Bizim için hep özel öğretmenler, yok kurslar işte annemin istediği işte aslında öğretmen olalım, işte hem evimize hem kocamıza hem de para kazanabileceğimiz bir işimiz olsun isterdi annem. Annemin tek hedefi buydu. Kardeşimde bunu başardı ama bende çok bunu başaramadı. (Gülüyor.) Ben öğretmen olmayı çok istemedim açıkçası, hep kaçtım da. Bitirdim öğretmenliği ama yapmadım, başka bir meslek seçtim gene. Annemle hep bu yüzden çok restleştim, çok çatıştım, çok kavga ettim. Babamı çok, babamın hiç öyle bir derdi yoktu bizim üzerimizde. Kısmen tırnak içi daha rahattık.

Yıllar sonra o Türkçe öğretmenine gelecek olursak… Yıllar sonra işte bu annemin arkadaşı, öğretmen olan, ortak arkadaşları işte kadın emekli olmuş. Ben yıllar sonra karşılaştım. Orada bir çocuk parkı vardı. Kadının elinde poşetler vardı. O anı da hiç unutmuyorum. İşte şey dedim, hatırladınız mı? O da hayır, hatırlayamadım, dedi. Ben de orada şey demiştim, aslında dedim, hatırlamanız gerekiyor. Siz bana şey demiştiniz, sizden, senden bir bok olmaz, demiştiniz. Kadın çok üzülmüştü, bayağı da bozulmuştu. Çünkü aslında arkadaşının yanında rencide etmiştim ve bunu bilinçli yapmıştım. Belki kendine gelir biraz, artık emekli olmuş, çok bir şey değişmez ama bir vicdan muhasebesi yapabilir diye düşündüm. Bir de biraz böyle intikam alma değil de, bakın, bir bok olabiliyor yani. Bir an böyle yaşadığım kentte böyle şeyler yaşayabiliyordum kimlik bazında.

Annemle babam çalıştığı için biz yemek yapmayı ya da yumurta kırmayı beş yaşında öğrenmiştik. Ben kardeşimi örgütlemiştim. İş yapmayı çok sevmiyordum, çok hoşlanmıyordum açıkçası ama mecburduk yani yaşamımızı sürdürmeye. Babam hep yurtdışında yaşıyordu. Ara ara gelip bizimle kalıyordu, işinden kaynaklı. O yüzden aslında üç kadındık evde ve bir iş paylaşımı vardı.

Kahvaltıyı hep kardeşime hazırlattırıyordum. (Gülüyor.) Örgütlemiştim. Çaya onu dokundurtmamam gerekiyordu üstüne döker diye. Çayı genelde ben demliyordum. Ondan sonra böyle güzel, keyifli bir çocukluktu ama ben çok, olduğum ortamda hoşnutsuzdum. Yani farklı bir şey, beni rahatsız ediyordu o kimlikler, o sistem çok. Bunları şimdi anlamlandırabiliyorum ama içime kapanıyordum, odamda mesela çok zaman geçiriyordum kendimle. İşte annemle alışverişe gitmekten çok hoşlanmazdım. Evde zaman geçirmek benim için daha keyifliydi. Çok öyle çocukluğuma dair öyle çok net hatırlayabildiğim çocukluk arkadaşlarım da yok. Çok tercih etmezdim. Çok hoşlanmıyordum galiba. Yani şey, derin muhabbetler yoktu belki. Ta o dönemden başlamıştı aslında.

Ya büyük bir sorumluluk da bir kere. Çünkü biz, ben ablaydım ve o abla rolünü hiç sevemedim ve hiç benimseyemedim. Mesela kardeşimin bana abla demesini hiç istemezdim. Kardeşim hala bana ismimle hitap eder. Öyle bir abla, kardeş ilişkisinden ziyade daha ortak bir şey paylaşmak yani aynı evin içinde iki kız kardeş. Ama daha böyle sanki o benim ablammış gibi olurdu, çoğu zaman

o beni yönlendirdi. Bir kere babam olmadığı için, babam yurt dışındaydı, farklı ülkelere gidip geliyordu. İki ay yoktu, üç ay yoktu, dört ay yoktu. Belki bazen bir sene yoktu. Anne de çalıştığı için doğallığında biz sürekli kendimizi korumaya çalışırdık. Bize şunlar öğretildi. Kapıyı kimseye açma. Bir gün mesela babamın bir arkadaşı gelmiş, tabii biz tanımıyoruz. Kapıyı açmadığımız için bizi şikâyet etmiş babama. Sürekli böyle korunaklıydık. Ya o zaman bir de mahalle vardı, şimdi yok. Hani orta sınıf da olsa bir mahalle kültürü vardı. Herkes birbirini tanıyordu, komşular bizi korur, kollarlardı. Biz de paramız bittiğinde ya da önemli bir şeye ihtiyacımız olduğunda aşağıda bir tane kadın vardı. Yalnız yaşıyordu. Onun eşi de yurtdışında yaşıyordu. Bütün ihtiyaçlarımızı ona söylerdik. İşte annem geldiğinde telafi ederdi yani. Bir mesela para mı lazım ya da ne bileyim bir şey mi eksik, hani bir şey mi oldu mesela. Bizde o anlamda emeği büyüktür, yani emeği çoktur. Genelde şey, öyle evde yaşıyorduk yani. Hafta sonu da anne çalıştığı için ister istemez iş paylaşımı oluyordu. Hala öyleydi. Ta ben üniversiteyi kazanıp dışarı çıkana kadar. İşte şey camlar, kapılar ondan sonra yerler, işte ev temizliği hali. Onlar üçe bölünüp yapılırdı yani. Anneye eşlik etmek babında, yükünü hafifletmeye çalışırdık açıkçası.

Ben biraz popüler bir çocuktum. Başarılıydım. O başarının sırrı da annemdi aslında. Bize empoze, yani tırnak içi başarı, başarı belgelerim evde, hala kanepenin altında duruyor. Annem onları hala saklıyor. Onur belgelerini, takdirleri... Hiç teşekkür aldığım bir dönem yok sanırım. Kardeşim de sadece bir dönem teşekkür aldı, diğerleri takdir. Böyle büyüdük. Benim sözel kısmım daha güçlüydü, kardeşim matematiğe daha yakındı ama tabi eşit ağırlık öğrencisiydik ikimiz de. Güzel arkadaşlarım oldu. Rahat arkadaşlarım. Lise döneminde mesela biz, Anadolu lisesi mezunuyum ben, eskilerden. İşte biz matematiği, fiziği bir yıl hazırlık okuduk. Onları da İngilizce gördük. O dönemdeyim yani, son dönemdeki Anadolu Liseleri değil, içi boşaltılmış olanlardan değil. Çok güzel öğretmenlerle yan yana geldim ben. Mesela İngilizce öğretmenim, hiç unutmuyorum, çok güzel, çok tatlı bir kadındı, benim için çok idoldü yani. Onun dışında ortaokulda böyle mesela şöyle bir kare hatırlıyorum. O da lise döneminden gene bir arkadaşımız sigara içerken yakalanmıştı. Kadın bir arkadaş, ondan sonra biraz daha böyle sessiz, sakin, içine kapanık bir kızdı. Onu disipline vereceklerdi, sigaradan yakalandığı için. Mesela ben onun suçunu üstlenmiştim. Çünkü şeye güveniyordum biraz, annemin babamın kimliğine güveniyordum. Olayı örtbas edip benim hiçbir şekilde yara almayacağımı düşünüp belki de hareket ettim. Yıllar sonra onu fark ediyorum. Belki cesaretim onunla da ilgili olabilir. Şey o sigara yakalanma mevzusu, o benim

sigaram deyip kalkıp sınıfta, o benim sigaram, demiştim. Nitekim halledildi yani. Okuldan atılmadım vesaire falan yani. Biraz açıkçası şeye güveniyordum ya babama, anneme yani öyle onu halledebileceğini, öyle bir şımarıklığı vardı.

Çok yakın üç arkadaşım vardı. Kırşehirliydi ve köyden gelmişti. Çocukluğumuz çok beraber geçti. "***" konsere götüren bendim, ilk dışarı çıkartan bendim, ilk ona kitabı veren bendim ama işte yıllar sonra şöyle bir cümle kullanmıştı, o kitap verme ya da kitap okuma çok onun hayatına dokunmadı, bir şey değiştirmedi. İşte neden aramıyorsun falan diye, çünkü evlenmişti, bir çocuğu olmuştu. Neden aramıyorsun, ilişkimiz niye bu kadar koptu diye sorduğumda, ben artık evli bir kadınım, demişti. Ben böyle kalmıştım, şaşırmıştım. Yani çok anlamlandıramamıştım ve çok komik gelmişti bana. Çevremde daha farklı bir kadın tipi yoktu aslında. Çok geleneksel kadın tipleri vardı ve ben o geleneksel kadın tipleri içerisinde çok bulunmak istemiyordum, çok yoruluyordum ve çok keyif almıyordum açıkçası.

Biraz daha farklıydı, onlarla çok zaman geçirmeyi çok severdim. Aynı mahalledeydik zaten hemen hemen aynı okullara gittik. Uzun yıllardır da görüşüyoruz hala ara ara yani ilişkimiz kopmadı. Şimdi bana şöyle bir soru sorsanız, hani üniversiteden hani görüştüğün arkadaşların var mı? Uzun süredir sanırım beş-altı kişi, çok yok yani. Ama oysaki benim hayatıma çok dokunan, değen bir sürü insana denk geldim ama çok derin paylaşımlar kurmaktan hep kaçındım. O yüzden beş-altıyı geçmez yani. Ta ortaokuldan, ilkokuldan sayarsak, içine üniversiteyi de koyarsak çok insan var ama çok derin paylaşım kurabildiğim insan sayısı çok az. Yani şeyi, yüzeysel ilişkiyi çok samimi bulmadığım için belki de bilemiyorum. Onu çok anlamlandıramıyorum ama bir de keyif almak istiyorum ya. Biraz hani şey de olabilir açıkçası. Hani çıkarcı gibi bakılabilir ama çok öyle düşünmüyorum ben. Zaman çok değerli bir şey. Toplamına baktığınızda zamanın bir anlamı olmadığını düşünürsün, bir yıl ya da iki ay, o anı yaşadığın zaman, zaman gerçekten çok değerli bir şeydir. O yüzden insanlarla keyifli zaman geçirmek istiyorum. Nitelikli yani, sırf işte arkadaşlarım olsun ya da dostlarım olsun diye de değil de keyif alabileceğim ilişkiler kurdum hep hayatta ve şu an 38 yaşındayım. Kendimi bu anlamda hep korudum, kolladım. Çünkü şey, insanların beni yormasına izin vermedim ya, yorulmak benim için çok can sıkıcı bir şey. O yüzden keyifli zaman geçiren, paylaşmak yani, derin paylaşım. Yani sadece oturup dertlerini paylaşabildiğim biri değil de mesela işte siyasetten konuşmak, müzikten konuşmak, bir kitaptan

konuşmak, birinden bir şey öğrenmek, beni çok heyecanlandırır. Hala da öyle. Çok heyecanlanıyorum yeni bir şey öğrendiğimde. Bana bir şey katabilecek, benim önümü açabilecek, beni geliştirecek insanlarla paylaşmak yani paylaşım böyle bir şey benim için. Bu, o tırnak içi boş zaman değil yani keyifli zaman geçirebileceğim, işte ne bileyim, ben resim yapıyordum. Yani uzun zamandır yapmıyorum ama arada karalamalarım oluyor. Yani mesela diyelim ki resim de öyle bir şey benim için değerli bir şey, yani paylaşım, sırf bir şeyler çizmek değil de hissettiğim an, duygularımın yoğunlaştığı an, bir şey yapmak daha anlamlı geliyor bana. İçi boşaltılmış şeyleri sevmiyorum. Paylaşım derken bundan bahsediyorum.

Samimi olduğum dost, dostlarım var hayatımda. İşte mesela, evime rahatlıkla girip çıkabilirler, gelip bende kalabilirler. Ben gidip onlarda kalırım. Keyifli zaman geçiririz, yemek yaparız, sohbet ederiz, siyasetten konuşuruz, işte gündemde ne varsa onu konuşuruz. Son dönemde şöyle kadın tipleriyle karşılaşıyorum mesela, (Gülüyor.) daha çok internet bazlı bilgiler. Bir de daha anneliğin, benim çocuğum yok, çocuk istemedim uzun bir süre hem koşulardan kaynaklı hem de cesaret edemedim çocuk yapmaya. Hep korkularım vardı. Çünkü çok iddialı bana göre çocuk yapmak. Çok cesaretli bir şey yani, gözünün karardığı bir an herhalde, karar ya da bunu kararla mı oluyor onu da bilemiyorum ama hep korktum yani istemedim. Ara ara böyle yokladım. Acaba pişman olabilir miyim? Pişman olacağım zamanlar olur mu, deyip böyle boşa düştüğüm anlar oldu. Kendimle savaştığım ama çocuk yapmadım. Herhalde bu saatten sonra da yapamam galiba, 38 yaşındayım çünkü. Şöyle kadın tipleri var çevremde, işte daha çok çocuklarıyla, çocuklarının dertlerini anlatan, gündemleriyle beni boğan. Bana çok böyle şey geliyor, beni sıkıyor, çok sıkılıyorum ya. (Gülüyor.) Ya bu tarz kadınlardan gerçekten çok sıkılıyorum yani. Bu kadınların çoğu da maalesef ki üniversite bitirmiş ve şey, belirli meslek grubunda olan kadınlar ve şey, internet bazlı çocuk yetiştirme. Proje çocuk, tırnak içi. Ya çocukları bir bırakın ya, özgür bırakın gerçekten. Daha böyle sade kadınlar var çevremde, onlar daha iyi çocuk yetiştiriyor diye düşünüyorum açıkçası. Çünkü daha rahat, rahatlar yani o çocuklar. Öbürlerinin çok böyle proje bazlı çocuk olduğunu düşünüyorum. Mesela şöyle bir diyalog yaşamıştık, bir arkadaşımın çocuğuna söz vermiştim sinemaya gidecektik. Penguenli bir filmdi yanlış hatırlamıyorsam. İşte benim iş yoğunluğumdan kaynaklı kaçırmıştık o filmi. Sonra tiyatroya götürdüm ben, çocuk tiyatrosuna. Sonra işte tiyatro sonrası yemek yedik birlikte. Sonra orada, tiyatronun olduğu bölgede böyle, ne denir, zücaciye mi denir, öyle bir yer vardı. İşte oraya girdik ve orada bir şeyler bakmak

istedi arkadaş. İşte çocuk da sürekli bir şeyler getiriyor, çocuk yani getirir bu. Ben de şey, bunu alabilir miyiz anne diyor, bunu alabilir miyiz? Anne, bunu alabilir miyiz? Ben de en son dayanamadım. Çünkü annede tepki yok. Anne dalmış yani, eşyaların arasında sürekli bir şeyler bakıyor falan. Hayır, dedim alamayız. Bizim paramız yok, dedim bunları alamayız, dedim yani. Sadece kurduğum cümle buydu ve annesinin bana söylediği, arkadaşımın daha doğrusu, canım ya, çocuklara öyle dememelisin, çocukların kendine özgüveni olmaz. Ben pedagoji eğitimi de aldım, hiç böyle bir şey hatırlamıyorum hayatımda, saçma sapan. Yani şey, paramızın olmadığını söylemek çocukta bir özgüvensizlik yaratıyormuş. Muhtemelen bir internet bilgisidir diye düşünüyorum. Saçma sapan böyle kadın tipleriyle dolu ortalık ve bundan çok sıkılıyorum. Ya benim gibi eğitimli diyeyim, tırnak içi, gerçi şimdiki eğitime baktığımızda içi boşaltılmış eğitim, o çok ayrı bir şey. En azından şöyle diyeyim, okullu ya da üniversite bitirmiş, meslek sahibi olan kadınlar. Bu daha doğru bir tanım olacak. Eğitim derken, ben eğitimi de öyle algılamıyorum. Eğitimli demek gerçekten kendini gerçekleştiren bir karakter ve kişilik diye algılıyorum. Benim için üniversite bitirip bitirmemesi hiç önemli değil. Mesela benim idollerimden biri de lise mezunudur ama çok okuyan, çok araştıran ve çok kendini gerçekleştiren bir adamdır, onunla sohbet etmek benim için çok keyiflidir. Okul olması hiçbir şeyi değiştirmiyor. Çevremdeki çoğu kadın, ben açıkçası benim ve bizim gibi kadınları "kent kadınları" diye tanımlıyorum. Daha beyaz yaka grubuna giriyoruz galiba. Çünkü hepimizin ortalama bir işi var ve bir geliri var ve bir de konforu var. Sınıfsal bir konfor bu da açıkçası. Bu üniversite bitiren çevremdeki kadınlar daha, tırnak içi eğitimli olan kadınların, proje çocuk yetiştirdiğini, aslında yapamadığı, hayalini kurduğu birçok şeyi çocuğunda yapmaya çalışıyor ve orada da saçma sapan bir şey çıkıyor. Daha çok okuyarak, araştırarak ya da kendini gerçekleştirerek, kendini dinleyerek değil de daha çok internet bazlı bilgiler. Şimdi bu dönemdeki herkes yani sanki bunu cinsiyet ayrımı üzerinden değil de kadınlar ve erkekler çok ezber yani. Çok ezberlettirilmiş bilgilerle donatılmış hepsi. Bana çok samimiyetsiz ve sahte geliyor açıkçası. Yani okul bitirmemiş bir kadının çocukla ilişkisi daha samimi gelebiliyor bana. Lan, köftehor, demesi bile. Köftehor da başka bir şey, (Gülüyor.) o da gerçi başka bir kavram, köftehor, otur oturduğun yerde. İşte, otur demek bana daha doğal geliyor. A canım lütfen, falan deyip oynayan kadınları sevmiyorum. Mesela bir arkadaşım şey demişti. Artık dayanamadım dedim ki ya bir tepki göster. Çocuğa yok de yani, seni zorluyor. Rencide edilmesin dedi, rencide etmek istemiyorum sizin yanınızda. Ya, çocuk ne anlasın? İki yaşındaki, üç yaşındaki çocuk rencideden, bağır yani bir tepki göster. Yani daha doğal. Yani ben çocuğa

şiddet uygula anlamında demiyorum ama ya bir tepki vermek gerekiyor, bana daha samimi geliyor öyle. Çocuğa yok demeyi, yok demelisin, öğretmelisin. Şu mesela şimdi bakıyorum, kız kardeşim de dahil, çocukların bir sürü oyuncağı var. Devasa, sürekli oyuncak, sürekli oyuncak, bir oda dolusu oyuncak yani. Çok böyle şey ya tüketim odaklı, evet tüketim odaklı bir ilişki gibi bakıyorum ben. Mesela şey gibi oldu, bu eski zaman kadınlar ve yeni kadın tiplemesi gibi oldu ama. Mesela benim üç tane bebeğim vardı ve üç bebeğim hala duruyor, size gösterebilirim de. Bez bebekler bunlar. Doğrudan bir ilişki kuruyordum. Şimdiki çocuklar daha tüketim çünkü çok sıkılıyorlar, her şeyi verdiğimiz için çok anlamsız bir şey içinde boğuyoruz yani. İşte bale kursudur, gitardır, resimdir, ne bileyim bir sürü kursa yönlendi. Yüzmedir, yani çocuğa sadece bir tane ya da iki tane seçenek sunulup çocuğun yeteneği ya da ihtiyacı doğrultusunda yönlendirilebilir. Ama sanki hepimiz şey mi, Anadolu'dan gelmişiz ya Anadolu çocuklarıyız. Kentli de olsak, kent kadınları da olsak, aslında köken olarak oradan geliyoruz. Çünkü daha zaten Ortadoğu coğrafyasında yaşıyorsun. Sen bir Avrupa kentinde yaşamıyorsun yani. Biraz öyle bakıyorum açıkçası.

Mesela ben resim kursu, resme olan ilgimi, annem hep bizi matematik, fizik kurslarına gönderirdi. O zaman bale, male yoktu. Yani çocukluğumu hatırladığım şey derken, şimdi yine aklıma bir şey geldi. Annem daha idealist bir kadın olduğu için, ben bağlama çalmak istiyordum, seviyordum yani. Türküleri çok seviyordum. Babam türküleri severdi. Ondan duyuyorduk biz türküleri. Bağ, bağlama çalmam benim için şeydi, böyle bir hayaldi. Babam bana doğum günümde bağlama almıştı ve annem sırf ben matematiği aksatırım, çalışmam diye o bağlamamı kırmıştı. O da bende bir travma. Şimdi hatırladım. Müzik falan deyince. Çünkü o bir şeydi, derslerden aksatırdı. (Gülüyor.) Anneme çok büyük bir öfke duydum. Benim babamla kurduğum ilişki daha sıcak. Babamı kendime hep yıllarca daha yakın hissettim. Çünkü babam bizimle konuşurdu, bizi anlamaya çalışırdı. Annem sürekli kendini dayatırdı, dayatan bir kadındı, tip olarak. Yıllar sonra onu da anlıyorum aslında, anlamaya çalışıyorum. Babam daha rahat bir kişilikti. Annem, bizi daha yönlendiren, işte meslek sahibi olsunlar, işte para kazansınlar falan. Güzel okullarda okusunlar ama babamın hiç böyle bir kaygısı yoktu. Daha rahattı ve doğalında ben babamla daha uzun süre bir ilişki geliştirdim. Mesela bir şey olduğunda, babam gelip bizden özür dilerdi ama annemin hayatım boyunca hiçbir zaman özür dilediğini duymadım. 38 yaşındayım, duymadım ama babam bir şey olduğunda gelip özür dilerdi yani. Gönül almasını bilirdi. Babamdan hiç dayak yemedim.

Annemden çok terlik yedim. Hafif terlikten. Babam şey ya, daha rahat bir kişilik. Belki o kadın, erkek ilişkisinde babam daha rahat olduğu için annem o role girdi, yıllar sonra onu fark ediyorum aslında. Doğalında, ister istemez babamla ilişkim daha sıcaktı ama anne… Kız kardeşimin de annemle ilişkisi daha sıcak. Çünkü daha birlikte, zamanla keyif alıyorlar. İşte ama biz babamla yan yana geldiğimizde, siyaset konuşuyoruz. Mesela Alevileri, babam Alevileri çok severdi, çok hayrandı Alevilere. O Türk geleneği de ondan, ona gelirdi. Biz hiç, babama bir şey, bizi şöyle yetiştirirdi. Annemin hiç öyle bir algısı yoktu yani. Çık, yani onunla hiç öyle konuları paylaşmazdık. İşte farklı etnik kökenlerin değerli olduğunu babam bize onu küçüklükten beri verdi yani.

Ben Alevileri çok severdim. Onların, ta liseye kadar, yani üniversiteyi kazanana kadar daha doğrusu, onların çok entelektüel bilgi birikimi olduğunu bilirdim. Yani Alevilerin. Tabii üniversite de fikirlerim değişti. (Gülüyor.) Aleviliğin, Alevilerin bozuğu da varmış. Ama babam için belki de bu kadar renkli, farklıyken böyle nitelendiriyorum açıkçası. Olmamın tohumlarını babam ekti gitti diyebilirim.

Lisede ben eşit ağırlık öğrencisiydim. İşte Anadolu lisesinde okudum. Bir yıl hazırlık okudum çok başarılı bir yani, çok başarılı demeyim işte, sisteme göre başarılı bir öğrenci tipiydim. Ama çok ders çalışmazdım, çok sevmezdim ders çalışmayı ama hafta sonları da sınav vardı. Hafta sonları da sürekli, işte matematik kursu, yok fizik kursu, yok kimya kursu falan böyle geçti zaman. Bir gün çok sıkıldım ben, çok bunaldım, dershaneden çıktım. Dershaneye gidiyoruz, sürekli kursa gidiyoruz, böyle saçma sapan bir şeyin içinde. Mutsuzum ama yani gerçekten çok mutsuzum. Bir gün, bir ağacın üstünde bir tane kağıt vardı, hiç unutmuyorum, resim kursu. Bir böyle model çizmişler karakalemle, altına da böyle şey numaralar koymuşlar, resim kursu verilir, diye. Dershaneden çıkmışım, öyle mutsuzum ki! Dershanenin iki bina ilerisindeki ağacın üstünde asılı. Akşam vakti, okuldan sonra haldır haldır gidiyorsun bir de akşam sekizde, dokuzda eve geliyorum yani. Çok sıkılıyorum, hiçbir şey yap... sürekli ders yani, saçma sapan bir şey. Hengamenin içindeyim. Neden? Niye?

Ama annem hep böyleydi yani baba da yoktu, o rolü de kapatmaya çalışıyordu. Aslında baktığında, şimdi anlıyorum, annemin yükü çok ağırmış, gerçekten çok ağırmış. Aslında tek başına iki tane

kız yetiştirdi. Ama işte o dönemler, onun çok farkında olmuyorsun. Şeyi gördüm, ne denir? Afişti, afiş denir herhalde. Afişi gördüm, gözlerimde büyüdü yani dedim, ben bir şey, resim kursuna gideyim dedim ya. Kafam dağılır, dedim. Hafta sonu. Anneme de söylemem, dedim, harçlıklarımdan biriktirim, dedim. Nereden bilecek, dedim. Kendi kendime plan yapıyorum. Aldım bir tanesini yırttım, işte numarayı, ertesi günü aradım. Dedim ki, yeriniz nerede, dedim. Ondan sonra, ben gelmek istiyorum da, dedim. Bir görmek istiyorum atölyeyi. Amacım şey, resme dair, resim yeteneğimin olduğunun da farkında değilim açıkçası daha o zamana kadar. Yetenek de gerçi zaman, zaman işi bence. O da ayrı bir konu da. Böyle şey, tanrısal bir yetenekten bahsetmiyorum. Emek süreciyle ilgili bir şey, emek, artı zaman, öyle düşünüyorum. Neyse gittim kursa, iki üniversite öğrencisinin açtığı bir kurstu bu. Hacettepe'de okuyorlar. Biri Hacettepe grafik, biri de Hacettepe resim. Böyle genç, üniversite Demirtepe'deydi yeri. Ya dedim, baktım böyle bir sürü farklı tip falan. Dedim ki, benim kafam dağılır, bana iyi gelebilir, dedim. Ben bir dedim buraya yazılayım, hoşuma da gitti ortam. Ortam, böyle kocaman bir atölye, resimler, heykeller, boyalar falan. Böyle farklı tipler, mor saçlar, pembe saçlar o zaman ilk defa görmüştüm. Ben o kadar şey, mor saçı ve pembe saçı bir arada o kadar, o zaman ilk defa görmüştüm. Piercing ve şey. Biraz oraya gittim falan, sıkıldım ben orada. Sanırım üç-beş ay gibi yani, şey ama resmi bırakmadım. Resim şöyle bir şeymiş yani, bırakabileceğim bir şey değilmiş. Bir bağımlılık bence, bırakamıyorsun yani aslında ben kafam dağılsın diye gittim ama baktım ben resmin içinde. Sonra şey, başka bir hocamız vardı. O da Hacettepe heykel mezunu. Onun kursuna gitmiştim ve para vermeyerek gitmiştim ben. Onun karşılığında atölyeyi temizliyorduk. Üç arkadaştık, biri erkek, iki kadındık. Üçümüz de çok iyi anlaşıyorduk. Bizimle şöyle bir anlaşma yapmıştı, üniversiteyi kazanırsanız, yani derece ile girerseniz, bu benim için çok iyi olur işte. Ben makarna yapıyordum, işte lavaboları temizliyordum, ortalığı temizliyorum. Yani aslında atölye bizim evimizdi yani. Onu yıllar sonra gene fark ediyorum, böyle bir ilişki kurmuştu hoca bizimle. Bunun sonucunda derece aldık üçümüz de, çok iyi üniversitelerde dereceler aldık. İşte Türkiye'nin en büyük üniversitelerinden biri Hacettepe'yi kazandı, biri Gazi'yi kazandı, gene biri Hacettepe'yi kazandı. Ama bunun dışında özel yetenek sınavlarıyla girdiğimiz bölümlerde, birçok yerde derece aldık üç kişi. Hem bizim hoca için iyi oldu, hem de bizim için iyi oldu. Hani para vermeden, kendimizi geliştirdik açıkçası. Öyle, resim hayatıma öyle girdi.

Yaşam ya! Gerçekten. Ya şöyle, benim için bir kapı araladı. Ben işte çocukluktan beri içine kapanık biriydim, insanlardan sıkılıyordum. Böyle boş muhabbetleri sevmiyordum. Resimle birlikte hayatıma nitelikli zaman diye bir kavram girdi. Kendimle zaman geçirmeyi çok seviyorum. Resimle birlikte o daha da keyifli bir hale geldi. Bence şunu fark ettim ben yıllar sonra, resim olur, müzik olur, heykel olur, seramik olur, spor olur, aklınıza ne gelirse; herhangi bir enstrüman çalmak olur, bu tarz dallarla ilgilenen çocukların, kendini gerçekleştirdiğini düşünüyorum. Çünkü o hırslarını törpülüyorlar, o egolarını, onlarla savaşıyorlar ve şöyle bir şey her resim yaptığımda, oh! Ben mi bunu, bunu ben mi yaptım? Ya da bunu ben mi yarattım?

Daha farklı insan tipleriyle; etnik, kimliksel, sınıfsal yan yana gelme sürecin daha fazla oluyor ve donanımın daha artıyor diye düşünüyorum. Daha renkli bir sürü insanla yan yana gelebiliyorsun. Ha, bu şöyle bir şey değil yani, işte güzel sanatlarda okuyanlar daha mı renkli? Hayır! Ama bence daha farkındalıkların daha yüksek olduğunu düşünüyorum açıkçası.

Ben iki kentte okudum. Biri daha Ege, Kuzey Ege'de bir yer. Üniversite yıllarım çok keyifliydi. Ben daha böyle şey, içe kapanık olduğum için insanlar beni böyle, tırnak içi, saf olarak görürler, değerlendirirler. Derin arkadaşlarım oldu, dostluklarım oldu. Sadece oradan bana kalan sadece iki insan var şimdi. (Gülüyor.) Bir kadın, bir erkek. Ankara'dan gidip denizi olan bir yerde okumak çok keyifliydi, sakin bir kentti aslında, ruhuma iyi geldi. İlk uzun süreli ilişkimi orada yaşadım, ilk orada sevdim, sevildim. Orada şey, benden çok farklı bir adamla beraber oldum. İlk adamı gördüğümde yani çok dalga geçmiştim. (Gülüyor.) Çok farklıydık çünkü. (Gülüyor.) Biliyordum ama aşık olmuştum, çok saçma bir şekilde. Çok güzel bir dost kazandım ben oradan. Aynı evi paylaştım, 22 yıl oldu galiba. 22 yıldır hayatımda olan bir kadın. Orada, ilk gittiğimde yurtta kaldım ben. Of! Yurtta bir sürü kadın içinde var olmak çok, inanılmaz çok zor! İnanılmaz çok zor ve çok yorucuydu benim için. Çünkü şey çıkmamıştı bana, yurt çıkmamıştı, misafirhanede kalmıştım ben. 15 kadındık galiba yanlış hatırlamıyorsam ve çok farklı kültürlerden kadınlarla yan yanaydık. İlk defa salçanın yenildiğini orada öğrendim ben, ekmeğe sürülüp. İç çamaşırların çalındığını orada gördüm, orada öğrendim. Bir insan nasıl iç çamaşırı çalabilir, başkasının? Orada böyle şeyler görebiliyorsun. Hep ilkleri orada görmüştüm. Çünkü çok farklı kentlerden gelen, kültürlerden gelen kadınlardı. Bizim sınıftan bir Diyarbakırlı bir arkadaş var. Hani fikir anlamında

daha yakındır diye, açıkçası onunla eve çıktım ben. Aslında yurda gitmemin sebebi, biriyle tanışıp, derin bir ilişki kurup eve çıkmaktı, amacım oydu.

İşte Diyarbakırlı bir arkadaşla tanışmıştık. O da işte, Diyarbakırlıdır, kültürel olarak daha yakındır, derin bir paylaşım kurabilirim diye. Aslında çok yanıldığımı fark ettim orada. Aslında çok öyle bakmamak lazımmış hayatta. (Gülüyor.) Ama daha çocuksun işte, nereden bileceksin ki? Yaşayarak öğreniyorsun. Of! Çok cins bir kızdı o. İnanılmaz boş, çok sıkılmıştım ondan, inanılmaz. Hiç derin bir şey paylaşamadım ve çok sıkıldım, bencil bir kadındı. Sonra yurt, daha önce yurtta kaldığım kadınlar vardı. Onlar eve çıkmıştı, onların yanına çıkmıştım ben. Orada bu önceki Diyarbakırlı olan arkadaşla, üç kişi, bir, bir kadın daha var, o da çok boş bir tipti. Çok sıkılıyordum falan ondan da çok boş muhabbetlerdi. Şey, sonra bu yurtta tanıştığım o iki kadınla birlikte, onların yanına taşındım. Sonra başka bir arkadaş geldi yanımıza, iki, iki ayrıldık biz onlardan. O arkadaşımla da aynı evi paylaştık, keyifliydi yani. Daha nitelikliydi, siyaset konuşuyorduk, kitap okuyorduk. Tüp vardı mesela hiç unutmuyorum, o birlikte aynı evi paylaştığım arkadaşım iyi okuyordu. Küçük bir tüpümüz vardı, çayı koyuyorduk, kitabımızı alıyorduk, okuyorduk. Gezmeyi çok seviyorduk, ha bu arada (Gülüyor.) gezmeyi çok seviyorduk derken, biz o arkadaşımla çok gezdik. Annem o dönem, hani olur da, kızım hani başka bir şehirde okuyor, bir para yatırmış bana, sanırım yanlış hatırlamıyorsam bin liraydı. Çok net hatırlayamıyorum ama işte bu dönemin parasıyla herhalde bir on bin, yirmi bin vardır, diye düşünüyorum. Hani olur da başı sıkışırsa, başına bir şey gelirse diye bir para koymuştum ve çekmeyecektim olası bir... Ama biz o parayı çekip yedik, güzel de gezdik. Köy köy gezdik, ada ada gezdik, çok keyifliydi benim için. Çantamızı şey, sırtımıza çantamızı takıp iki kadın, motorların arkasında, otostop çeke çeke, güzeldi, keyifliydi, iyi ki yapmışım. Annem hala onu unutmuş değil. (Gülüyor.) Arada hatırlayınca, böyle bir kızarıyor falan ama umarım telafi etmişimdir. (Gülüyor.) Öyle! Güzel gezdik, üniversite güzeldi o dönem, gezmek... O geçirdiğim öğrenciliğim benim için çok anlamlı. Çok keyifli zamanlar geçirdim, çok gezdik, çok eğlendik, farklı insanlarla denk geldik. Şey, Rumlar vardı ağırlıklı olarak adalara gittiğimizde, böyle farklı, böyle otantik yerler görmek, farklı etnik kökenler ile yan yana oturup sohbet etmek, ne bileyim güzeldi, anlamlıydı. Denizin olduğu her yer çok güzel, kesinlikle, ileride, ileride dediğim, umarım bir on yıl sonra ya da beş sonra, Kuzey Ege'de yaşamak istiyorum. Keyifli zamanlardı. Şimdi eskisi

gibi değil, değişmiş diyorlar ama ben uzun zamandır da gelmiyorum ama oraya yerleşip, yerleşebilirim yani keyifliydi.

Türkçe hocam vardı benim dershanede, çok nitelikli bir kadındı. Yıllar sonra fark ediyorsun onu. Bir gün işte böyle bir hararetli bir gündem tartışması oluyor, kadın dersleri de, muhtemelen şey örgütlü bir kadındı ve verdiği örnekler hep şeydi sendikal. Mesela Türkçe'den bir kavram ya da işte bir cümle kurulacaksa, sendikalıydı muhtemelen, hep sendikayı geçirirdi yani o kavramlarda. Ben anlıyordum, kadın örgütlü, farkındalığı yüksek, ya bir derdi var hayatla. Bir gün biri kalkıp kadına şey demişti, ya hocam bunları geçin falan, böyle tiye almıştı kadını. Çok tatlı bir kadındı, o da benim hayatıma dokunan kadınlardan biri. Biz burayı siyaset yapmaya gelmiyoruz, falan gibi bir cümle kullanmıştı. Şey demişti, siyaset, yaşam demektir, hayata dair tavır demektir, demişti. Yani siyaset şey, AKP, CHP ya da İyi Parti, partiye ya da HDP vesaire değil. Siyaset gerçekten hayatın ezen ve ezilen ilişkisi. Ezilenin yanında olmak. İktidardan yana olmamak, güçten yana olmamak, hissetmek, ötekileştirmemek, farklı etnik yapılara saygı duymak, kültürlere saygı duymak. Ben hep şunu hissettim, çocukluğumdan ve farklı bir dil duyduğumda, çok heyecanlanıyordum. Ya öğrenmeye çalışırdım falan. Çok heyecanlandıran, hala da beni çok heyecanlandırıyor ya. Hep şunu, yani beni bu kadar heyecanlandıran şey, niye insanları bu kadar mutsuzlaştırıyor, yani oradan nasıl böyle ırkçı bir şey çıkabiliyor hala anlamış değilim. Gerçekten anlamış değilim ve farklı bir şey gerçekten çok heyecan verici bir şey değil mi? Farklı bir dil, farklı bir müzik türü, çok heyecanlanıyorum. Benim heyecanlandığım bir şeye, insanların bu kadar öfke duymasına hala algılayabilmiş değilim mesela. Ama öğretilmişlikler galiba bunlar. Hem siyasi böyle bir şey, gündemin yani, hayatın kendisi. İşte bir markete gittiğinde, şefi tarafından tacize uğruyorsa, işte orada herhangi bir sözlü tacize uğruyorsa, sen orada müdahale edebiliyorsan ve bu siyaset demek yani. Siyaset böyle bir şey! Çok üsten bir şey değil. Hayatın içinden bir şey bu. İnsanlarla kurduğun diyalog, onları anlamak, empati kurmak, siyaset bence böyle bir şey. Ya oturup, parti bir şey değil ya, anlatabiliyor muyum? Örgütsel bir şey midir? Evet, örgütlü bir bilinçtir de aynı zamanda. Siyaset benim için böyle bir şey ya. Farklı kültür, farklı etnik yapılar, ötekileştirilen, mesela ben ilk eşcinsel kimliğini güzel sanatlarda görmüştüm. Eşcinsel kimlikte bir arkadaşla o zaman tanışmıştım ve orada çok güzel barınabiliyordu ya, bizim içimizde. Anlayabiliyorduk, empati kurabiliyorduk. İşte sonrasında çok yakın dostum eşcinseldi, o da eşcinsel evlilik yapıp İtalya'ya yerleşti, erkekti. Yani şey, farklı olanı anlamak, hissetmek, ne

bileyim yanında olmak, eşlik etmek. Ben bilmiyorum, siyaset böyle bir şey galiba falan diye düşünüyorum.

Üniversitede politik bir çevredeydik ister istemez. İlk üniversite yıllarında. Bu Kürt kimliğimden kaynaklı. Okuyordun, araştırıyordun, kafamda soru işaretleri vardı. Arkadaşlarım, dostlarım, zaten babamın ektiği bir kimlik de vardı. Açıkçası çocukluktan bu yana ama hiç örgütlü bir mücadelenin içinde yer almamıştım. Ama kendimi sosyalist olarak nitelendiriyordum. Ya da işte, tırnak içi, solcu diyeceğim. (Gülüyor.) Solculuktan çok üstün bir şey aslında. Calı, culları çok sevmiyorum, o ekleri, çok rahatsız oluyorum. Çok küçümsenen bir şeymiş gibi. Ya, sağcı dediğinde beni rahatsız etmiyor ama solcu dediğinde, beni rahatsız ediyor. Çünkü tüm küçümsendiğini düşünüyorum.

İlk siyaset, örgütlü, politik ev arkadaşım, sevgilim. Sevgilim politik biriydi ve şey sanırım bir dönem, bir yıl mıydı? Yedi-sekiz ay gibi bir sürede galiba cezaevinde kaldı, çok zaman hatırlayamıyorum. Daha çünkü o zaman 19 yaşlarındaydım ben de. İlk "Kürtçe Anadil Olsun" kampanyasında imza verenlerden biriydi ve o dönem tutuklanan arkadaşları oldu. Benim hatırlayabildiğim... Onlardan biri de benim birlikte olduğum adamdı. İlk orada çarptı yüzüme, onu beklemek, ne bileyim çok aşıksın zaten, (Gülüyor.) ergen halleri. Yani çok duygusal, kendimi onların yanında daha rahat hissediyordum. İşte ev arkadaşım yanında, işte sevgilim çünkü onlar da Kürt'tü, Alevi'ydi, benim gibilerdi yani. Travmalarım var yani, Kürt kimliğimden kaynaklı. En azından böyle bir coğrafyada yaşıyor olma hali, yeni bir mutsuzlukla uyanıyorsun, bir derdim var yani. Onlarla yan yana gelmek, aynı ortamda bulunmak, kendini sana iyi hissettiriyor. Çünkü onlarla aynı dili konuşmak, aynı dertlere sahip olmak, herhalde biraz da güven verici bir şey galiba. Öyle düşünüyorum. Bir de "***" bir arkadaşım oldu sonrasında üniversiteden. Şöyle bir deneyimim de oldu açıkçası, hani o eşcinsel vesaire falan değil o arkadaşım. Bir gün "***" e gitmiştim ben sevgilimle. Niçin gittim hatırlamıyorum. Geç bir saatti, şöyle dedi, aynaya bakıp böyle süslenmeyi çok seven biriydi. Sürekli kendisiyle böyle şey dalga geçerdi falan, çok hoş bir tipti. Geç olmuştu, eve gidememiştik yani ya hani otobüsü kaçırdık ya da bir şey tam hatırlayamıyorum. Burada kalabilirsiniz. demişti, ben yatağımı veririm size. O zaman sevgilim şöyle, hayır kalamayız, demişti. Aslında benim hayatımda olan çok sıradan bir şey, onun için sorunmuş yani onu fark ettim mesela. Çünkü ben ona giderken, eşcinsel olduğunu söylememiştim, gerek bile duymamıştım, benim arkadaşım yani anlatabiliyor muyum? Bilmiyorum ama hani

eşcinsel, ona göre davran falan değil yani. Ona giderken, ders notu mu alacaktım, bir şey yapacaktım, hatırlayamıyorum çok. O zaman ilk yüzüme çarpmıştı, böyle bir kalmıştım yani. Birlikte zaman geçirmeyi çok seviyorduk. Yani ağdadan konuşuyorduk, birlikte bir sürü elbise alıyorduk, deniyorduk. Kız bu sana çok yakışır, şunu dene, demesi bile, benim için (Gülüyor.) çok keyifliydi onunla zaman geçirmek. Korkmuştum, onu fark ettim. Aslında bu zamana kadar savaştığım şey böyle buz, buz olur ya!

Aslında şey, sevgilim de politik bir adam, uzun yıllar cezaevinde yatmış, örgütlü bir adam. Okuyan, araştıran, ama orada eşcinsel, farklı bir kimlik onu tedirgin etmişti, orada kalmak istememişti falan. Çok mutsuz olmuştu ve çok üzülmüştüm, çok üzülmüştüm, inanılmaz çok üzülmüştüm. Dedim ki, vay be, demek ki böyle bir şey yani bu adam bunu anlamıyorsa. Yani diğerlerini ne olur ki? Düşünsene. Güzel insanlar ya! Ben güzel ilişkiler yakaladım. Hani eşcinsel oldukları için değil. Anlatabiliyor muyum? Bilmiyorum ama mesela çok yakın dostum diye nitelendirdiğim, o İtalya'da şimdi, eşcinsel bir evlilik yaptı, yedi-sekiz yıl oldu galiba. Aynı üniversitedeydik, onunla da. Mesela o uzun yıllar kimliğini saklamıştı. Bir şey olduğunu biliyorum, anlıyorum. O çok erkekti tırnak içinde, çok erkekti. Ama şey onunla sürekli kampüste gezdiğimiz için bizi sevgili zannediyorlardı. Bir gün dedik ki, ya, biz üç arkadaştık, iki kadın, bir erkek işte. Ya, bu adam yakışıklı bir adam, eli yüzü de düzgün, bunun hayatında niye başka bir ya bir kadın neden yok? Oradan bir uyandık falan. Herkes de bizi sevgili zannediyormuş kampüste. Çünkü o kadar sıcak bir ilişkimiz vardı. Orada bir uyandım. Arkadaşım dedi ki, ya bunun hayatında niye biri yok? Ondan sonra, meğerse aslında görüyorsun ama çok anlamlandıramıyorum o süreçte.

Yıllar sonra bana şöyle bir şey demişti, yani eşcinsel kimliğini açıkladıktan sonra, bu arada onun sevgilisi İtalyan'dı. Ve şöyle bir şey yaşamıştık, çok tatlı, yakışıklı bir çocuktu. İtalyan erkekleri çok yakışıklıdır ve birkaç arkadaşımız ona asılmıştı ve o onu çok tedirgin etmişti, çok rahatsız olmuştu. Anlayamamıştık yani. Yani bir şey biliyorsun hani anlamlandıramıyorsun ya. Çok gıcık olmuştu kızlara falan, böyle küfrediyordu falan. Tabii yıllar sonra öğrendik. Neden küfür ettiğini, yan yana getirdiğinde. Burada iyi bir maaşı vardı, iyi bir işi vardı. Hepsini bırakıp İtalya'ya yerleşti. Sırf kimliğinden, cinsel kimliğinden kaynaklı. Burada yapamadı, yapamazdı da zaten. İşte mesela annesiyle görüşmelerimiz olurdu. İşte, ben onun yanına gideceğim, dediğinde biz ona haber veriyorduk. Çünkü ailesinden saklamıştı o dönemler. Hani, haberin olsun, annen seni basabilir

falan, diye. Böyle bir ağ vardı. Sürekli koruyup, kollamaya çalışırdık. O, bana şey demişti. Ben hiç unutmuyorum. Sen de beni anlamadın, demişti. Ya ben hep senin gözünün içine baktım, sen beni anlamadın, sen de beni anlamadın, demişti. Anlamamazlık değil! O, onu söylediğinde çok üzülmüştüm mesela. Ben onun alanına girmek istemedim. Yani istedim ki, o söylesin yani ben onunla öyle bir ilişki kurmak istemedim. Onu, onu anlatmaya çalıştım ama sen derken, o günü çok incitmişti, kırılmıştı yani.

Ankara'da geçti ikinci üniversite. Çok sık sıkılıyordum ben şeyde, çünkü yaş ortalamasının üstündeydim, ikinci üniversite olduğu için. Geçişle, dikey geçişti galiba, yanlış ha... Dikey geçişle gelen iki kadın vardı. O kadınlardan biri ile diyalogum iyiydi. Onun da babası polisti galiba ya da abisi tam hatırlamıyorum. Farkındalığı yüksekti. Yani şey, gündelik bir dil oluşturabiliyordum, öbürleriyle çok oluşturma şansım olmuyordu. Onunla çoğu zaman vakit geçirdik. O şeyde kalırdı, emniyetin yurdunda. İşte ben oraya gidip yıkanırdım, ödevlerimi yapardım, yemek yerdik birlikte. Evde kalıyordum. Şöyle, ailemle çok büyük restleşmelerim oldu, üniversite döneminde. Çünkü şey, örgütlü bir siyasetin içindesin, annem çünkü böyle bir karakter yaratmamıştı. Annemi tam hayal kırıklığına uğratmıştım aslında diyebiliriz. İşte o istedi ki, işte evlensin, çoluğu çocuğu olsun, işte işi olsun, para kazanabileceği bir mesleği olsun işte ama çok onun, annemin istediği bir hayatı tercih etmedim.

Farklı insanlarla yan yana geldim üniversitede. Örgütlü insanlarla yan yana geldim, ister istemez. Zaten sürekli okuyordum, araştırıyordum, kafamda böyle bir soru işaretleri vardı işte, kendiliğinden gelişen bir süreç aslında. Yaşamının bir parçası, nitekim o dönem ortaya çıktı, örgütlü siyasetin içinde var olmak. O dönem bir sevgilim vardı. O ilk üniversitedeki değil. (Gülüyor.) Farklı bir ilişki bu. O da tutuklandı. Örgüt üyeliğinden uzun yıllar cezaevinde kaldı. Herhalde biz onunla hep, hala tartışıyoruz yıl konusunda, o ısrarla beş yıl altı ay diyor, ben verilen hapis, uzatılan disiplin cezalarını da saydığım için, o, onun içine sokmuyor onları hala tartışıyoruz, Yedi yıl, yedi buçuk bence, yedi buçuğa yakın yattı. O süreçte cezaevine gidip, geldim. Aileyle büyük restleşmeler sonucunda hem okuyordum hem çalışıyordum ve hem de örgütlü bir mücadelenin içindeydim. Zordu hayat. Bir de üstüne üstlük sevgilin de cezaevinde. Çok ağırdı. O dönem aslında benim için yeni bir dönem başlamıştı. Yeni bir sayfa yani, daha doğrusu gerçeklerle, gerçekle yüzleşme dönemi diyebilirim. Zamanın ne kadar farklı olduğunu anladığım dönem. Uzun

yıllar bütün yaşamımı şöyle örgütledim ya da şöyle yönettim. Şöyle, cezaevi eğer bir yakının varsa baban, annen, ne bileyim işte eşin, arkadaşın, genelde yakın... Arkadaş da dostta çok öyle olmuyor, en azından benim gördüğüm süreçte. Ağabeyin, ablan varsa hep ona endeksli hayatını planlarsın. Yani o haftanı ya da o ayını öyle örgütlersin. Yapacağın, yapacağın iş, gireceğin sınav, çalışma hayatını hep ona göre düzenlersin. Yani senin önceliğin, cezaevine gideceğin gündür yani. O haftayı ya da o ayı ona göre örgütlersin. Yani aslında o bir saatlik görüş, senin bütün hayatını yöneten zaman aralığıdır. Çok zordur. Zamanla ilk tanıştığım an, o andı. Baktığında dersin ki, bir yıl, iki yıl ya da üç yıl. Öyle değil işte! Anlam, yaşadığın bir zaman aralığı bence. Zaman değerli bir şey yani. Benim hayatımda görmediğim insan tiplerini gördüm orada. O insanlarla yan yana geldim. Bir kere cezaevine gitti, Sincan F tipinde kaldı. İlk zamanlar şimdiki gibi değil F tipi. O zamanlar, otobüs yok, ulaşım çok büyük sıkıntı. Çamurların içinden gidiyorsun, inanılmaz kötüydü koşulları, bilinçli yapmışlardı. Şimdiki gibi değil. (Gülüyor.) Kampüs diyorlar ya şimdi. Yürüme mesafesi, 40-50 dakika ve tarlaların içinden yürüyorsun ve köpekler var. İnanılmaz bir sürü köpek var! Ve tek başınasın, korkuyorsun. O çamurlu yolların, tarlaların içinden, hiç bilmediğin bir yoldan yürümek... Sonra otobüs falan koydular daha önceleri yoktu yani. Özel aracı olanlar gidiyordu. En azından varsa da çok net hatırlamıyorum. Çok belirli zaman aralığındadır yani benim hatırlayabildiğim şu an o. Şimdi mesela ulaşım kısmını ulaşım daha rahat, onu biliyorum. Onun içinden, tarlaların içinden, çamura bata, bata gidiyorduk. Farklı insanlar ve adli insanlarla, farklı hikayeleri olan insanlarla, çok yoksul insanlarla yan yana geldim. Onları gördüm, onların hayat hikayelerini dinledim. Şunu yaşadım ya! Çok samimi bir şekilde söyleyebilirim bunu, ben her cezaevine gittiğimde, farklı insanlarla yan yana geliyordum. Farklı hücrede de öyle, görüşlerde de, ortak görüşlerde. Kendi acını unutuyorsun ya, kendi derdini unutuyorsun. Şöyle bir şey çünkü senin sayılı günün var. Yani eni sonu çıkacak yani, sayılı bir gün yedi yıl, sekiz yıl, dokuz yıl ya da on yıl hadi on beş. Ama sayısız günler vardı. Ben o insanlarla hep yan yana geldiğimde, gözlerine bakamazdım çok utanırdım kendimden. Ya onları orada bıraktığım için çok üzülürdüm, çok acı verir o bana. Öyle yani farklı siyasetlerle, bir sürü insanla yan yana geldim, onları tanıdım orada. Kolu olmayan, ayağı olmayan, işkence gören, bir sürü insan, bir sürü hikaye, bir sürü aile. Parası olmayıp, mektup parası dahi yok olan insanları biliyorum. O zamanlar ajansta çalışıyordum ben, öğrenciyken. Oradan aldığım bütün parayı alıp, onlara işte ayakkabı alıyordum, çorap alıyordum, atlet alıyordum, kitap alıyordum. Öyle yani, bütün paramı onlara veriyordum ve ben bir şekilde hallederim diyordum, dışarıdayım. Ama onların halledebilecek koşulu yok deyip,

öyle kendimce bir şeyler yapmaya çalışıyordum. Bir kere hep özlem oluyor, hep şey bir şey eksik yani insanın hep bir şeyi eksik oluyor. Biz çünkü, ilişkinin başlarında öyle tutuklanmıştı ve örgüt üyeliği aldı, üst düzeyden. Yemek yiyorsun bir şey eksik, geziyorsun bir şey eksik, bir şey eksik yani hep aklın orada. Ben hep görüşlere gittiğimde büyük bir baş ağrısıyla çıkıyordum ve bu baş ağrısı benim bütün hafta sürüyordu. Stresten, üzüntüden yani orada onları bırakıp gitmek beni çok üzüyordu ve bütün yaşamını etkiliyordu. Çok üzülüyordum. Ya gencecik insanlar ve sadece güzel bir dünya, ütopik bir şey hayal ettikleri için oradalar. Birileri onları tutuyor yani. Çok vicdansızca, insafsızca. Hayaller kurardım böyle, kendi kendime, senaryolar kurgulardım. Acaba hepsini kaçırsam, nasıl bir yöntemle kaçırabilirim falan diye saçma sapan filmlerden aldığım alıntılarla falan öyle. Mektup arkadaşlarım orada oldu, çok güzel dostlarım oldu. Çok güzel ailelerle tanıştım, onlarla hala görüşüyorum, uzun yıllardır. Orada şeysin ya, şey derler ya böyle adli bir terim vardır, kader arkadaşı falan galiba, öyle bir şey yani (Gülüyor.) bizim de yaşadığımız. Biz, LCW poşetlerini görmek istemiyorum, o bende bir travmadır. Her cezaevine girdiğimde, herkesin elinde bir LCW poşeti vardı. Çünkü LCW sınıfsal olarak, oradan o insanların alabileceği bir yer. Bana hep LCW poşetleri cezaevini hatırlatır. Güleceksiniz ama böyle bir şey kurdum ben o LCW poşetleriyle. İter beni yani. Çünkü garibanlık yani, nereden alacak yani, LCW'dan alacak yani. Daha uygun, herkese hitap edecek bir yer. Öyle yani, LCW, öyleydi.

Ya devlet zaten şey, bilgilendiriyor yani. Şöyle, biz hani o dönem evli olmadığımız için arkadaş görüşüyle giriyordum ben. Biz, o evin orada hani daha sık görüşebilmek için evlilik yapacaktık işte, bir yasa çıktı son bir haftada olmadı. İşte arkadaş görüşçüleri de her hafta görebilir diye. Ondan dolayı, yoksa evlenecektik. O evlilik de benim için büyük bir kriz oldu. Çünkü düşünsene bir aile için, kızı cezaevinde evleniyor, hele benim annem için büyük bir travma yani bu. Onu çok iyi anlıyorum zor bir şey yani bir yandan ama hani hayatı kolaylaştırmak adına böyle bir şey yapacaktık. Devlet zaten orada, o bilgiyi gönderiyor, bir iyi yüzler var, bir kötü yüzler var cezaevinde. Beni arayan kadın, yıllarca sürekli taciz etti yani sürekli dokunmaya çalıştı ve sürekli kavga gürültü sürekli böyle bir hengâme engellemeye çalıştı. Engelliyorlar. İşte mesela şeydeki, kayıt alan kısımdaki daha iyi. Bir, biri yani tırnak içi. İşte eşyaları teslim ettiğin, daha iyi, tırnak içi, ama arama kısmındakiler daha kötü bir yüz. Böyle o, oranın de kendi içerisinde oluşturduğu bir yapı. Hani iyi polis, kötü polis diyoruz ya! O cezaevi de öyle bir şey. Şöyle bir cümle kullanmıştı, hiç unutmuyorum, kısa saçlı ve erk bir kadındı, tırnak içi, kadının erki de fena yani,

gerçekten kötü yani. Yani onu şurada anladım, cinsiyetin hiçbir anlamı yok, tırnak içi, o iktidar, o güç, o cinsiyette başka bir karakter yaratabiliyor maalesef. Sizi buraya bilinçli gönderiyorlar, demişti, mesela. Bir arama esnasında dokundurtmadan, sürekli kavga, gürültü. Sizi buraya bilinçli gönderiyorlar, bizi yıldırmak için falan. Böyle sürekli bir tahrik edici cümleler, bakışlar sürekli öyleydi yani. Biz, ben mesela şeye izin vermiyordum açıkçası, daha kırsaldan gelen aileler vardı. Onlara çok kötü davranıyorlardı, bilinçli yapıyorlardı. Sürekli ben de şey yapıyordum, orada bulunuyordum ve izin vermemeye çalışıyordum. Yani kavga, gürültü hep öyle geçti yani yıllarca. Sonra o kadının, yıllar sonra göğüs kanseri olduğunu öğrendim. Sevindim ya! Sevindim yani. Belki şey diyeceksin ama çok kötüydü ya. Gerçekten yani. Dedim ki, belki bu göğüs kanseri bir empati yaratır bunda, bir vicdan yaratır o anlamda. Ne bileyim, yanındaki bir kadınla duygu yakalayabilir yani. O anlamda sevindim. Çünkü hep üsttendi, hep iktidar oydu ya. Belki bir şey yakalar yani o süreçte birinin, biri... Anlatabiliyor muyum? Bilmiyorum ama öyle bir şey. O yüzden sevindim yoksa hasta olduğu için değil yani.

Ben semt çalışması hiç yapmadım örgütle, bir kadınken. Daha çok şey gazete, dergi kısmında çalıştım. Daha şey denilecek ama örgütsel yapıların içinde böyle vardır yani daha kentvari. Çünkü ben semt çalışması yapamam yani. Daha çok şey, gençlik mücadelesi ve daha çok gazete, dergi üzerinde çalışmalar yaptım. Bir kısım İstanbul'daydım, bir kısmı Ankara'da geçti örgütlü mücadele. Örgütlü mücadele sırasında benim zor bir yaşamım vardı. Zor bir şey tercih etmiştim ben. Yalnız bir kadın hem okuyor hem çalışıyor hem gazetede sürekli koşturmaca haber takibi. Zordu benim için, hayat çok zordu yani o dönem. Ama şey, güzeldi, keyifliydi de. Böyle farklı siyasetlerle yan yana gelmek, alanda buluşmak gazeteci arkadaşlarla, keyifliydi yani. O dönemler böyle değildi tabii. Biz paslaşırdık çünkü haber yetiştiremezdik. Gündem eğer çok yoğunsa, kendi aramızda paylaşırdık özgür basın olarak. İşte o iki habere gidecekse, ben iki habere gideceksem falan, öyle paslaşmalar olurdu. Şimdi sanırım öyle şeyler yok şimdi. Güzeldi yani dostluklar, arkadaşlıklar, alanda olma, çatışmalı eylemlerde birbirimizi kollardık. Ben çatışmalı bir ortamda büyümedim, daha iyi okullarda okudum, daha iyi bir eğitim aldım, daha özgürdüm. Yani kadın olarak da böyle çatışmalarım olmadı, istediğim yerde kalabiliyordum. Ailemle de öyle bir, ailem bana çok güvenirdi anlatabiliyor muyum? Yani bu anlamda diyorum farklı yani öyle kaygılarım, öyle çatışmalı bir hikayem olmadı. Aslında ne bileyim, bir arkadaşımda kalabiliyordum, farklı bir

arkadaşım gelip bende kalabiliyordu, anlatabiliyor muyum? Bilmiyorum ama böyle bir kavgam olmadı hayatla, farklı derken bundan bahsediyorum, yanlış anlaşılmasın.

Ben ilk örgütlendiğim zamanlar, (Gülüyor.) herkes tek tipti, onu fark ettim. Aslında farklı olan, renkli olan benmişim, yıllar sonra bunu fark ediyorum. Fransızca müzik dinlerdim ben mesela lise yıllarımda. İşte güzel sanatlarda, farklı dillerde müzikler dinliyorum. Çünkü hocam Fransız'dı, bize şey şöyle adamın değişik bir kafası vardı, farklı ressamları vesaireleri anlatırken yaşamlarını da anlatıyordu resimlerle birlikte. Çay içmeyi böyle daha aşağı sınıfa ait bir şeymiş gibi olarak adlandırıyor, işte kahve içmek ya da ne bileyim kapiçinoydu galiba yanlış hatırlamıyorsam, onu daha böyle üst, orta sınıfa ait bir şeymiş gibi ... Değişik bir adamdı ama o benim hayatımda çok değdi ve bana çok güzel şeyler de kattı. Böyle şeyleri vardı ama bunu biz tolere ediyorduk yani. Öyle takıntılı bir adamdı ama güzel keyifli bir adamdır da yanı sıra. Farklı müzikler, farklı kültürler öğreten oydu bize. Ben mesela oraya gittiğimde, örgütlü mücadeledeyken farklı bir müzik açtığımda, ya, sustur şu kadını, bu niye bağırıyor, diye tepkiler aldığımı biliyorum. İşte yıllar sonra fark ediyorsun, işte aslında herkes bir cemaat yaratıyor, bir tek tip yaratıyor, farklı olsa asla.

Aslında örgütlü mücadeleyle birlikte, renklerimi kaybettim diyebilirim bence. Bu anlamdaki renklerimi, tabii bana kattığı çok güzel şeyler de var o çok inkâr edilemez şeyler. Ama işte orada da, öğretilmişlikler oluyor maalesef. Dayatılan her yerde oluyor yani. Örgütlü mücadeledeyken, oradayken şey, çok farklı arkadaşlarım vardı benim; yaşça büyük, farklı etnik kimliklerden, cinsel kimlikleri farklı olan, onlarla görüşmelerim azaldı. Onlarla sohbetlerim azaldı yani gündemimiz çok değişti onlarla birlikte, çok zaman ayıramadım onlara. Daha, tırnak içi, daha birbirine benzeyen insanlarla yan yanaydık. Bunu yıllar sonra fark ediyorsun. Bir bakıyorsun ki, hayatından bir sürü insan aslında siliniyor. Bu seninle ilgili bir durum aslında. Onlara, o dönem zaman ayıramadım. İşte koşuşturmacanın içinde, kendi gündemin içinde boğulduğum için.

Kadın çalışması yaptım bir dönem, bir de gençlik çalışması içinde bulundum. Bir de gazetede çalıştım ajanslarda. Oralar bana çok şey kattı, entelektüel bilgi birikimi açısından. Düşündüğün şeyi alanda yakalamak çok başka bir şey yani. Düşlediğin, ütopik bulduğun bir şeyin içindesin yani. Güzel, keyifli yani o kadınlarla yan yana gelmek. Bizim dönemimiz şöyle bir dönem o dönem, çok nitelikli insan tipinin, tırnak içi, olduğu dönemdi üniversite dönemlerinde. O döneme

denk geldi benim örgütlü mücadelem. Beni geliştirdiğine inanıyorum, değiştirdiğine inanıyorum. Çok güzel dostluklar da kazandırdı. Şimdiki hayatımla, o dönemde yaşadığım hayat tarzında çok bir farklılık olmadı. O dönem de aynı işi yapıyordum, bu dönem de aynı iş yapıyorum. Aynı öyle yaşıyorum, değişen bir şey olmadı. Anlatabiliyor muyum? Yani hani o bir süreç, orayı kapattım, bu şimdiki süreç değil. Aslıda benim sürecim hep öyle devam ediyor yani öyle, öyle yaşıyorum hala. Yani bir, bir süreç değil yani. Sadece uzaklaştım yani örgütsel mücadele, ama hayatım aynı, değişen bir şey yok benim için. Ütopik bir şeyden bahsetmiyorum, yaşadığım hayattan bahsediyorum ben.

Ya hiç öyle hayallerim olmadı ya. Yani şöyle şey yaparlar ya, böyle işte güzel bir evim olsun, güzel bir arabam olsun. Ne bileyim, evleneyim, çoluğum çocuğum olsun. Hiç böyle hayallerim olmadı ya benim, küçükken de böyle şeylerim olmadı. Sadece şunu istedim. Hani bir hayal miydi? Yapabilirdim belki de. Bir kültür merkezi açmak istedim. Heykel, resim, seramiğin olduğu. Böyle bir kültür merkezi, yani hayal midir? Yani biraz sermayen olsa, hayalden de çıkabilir yani. Çok hani ölçüp, hayal edebileceğim bir şey olmadı yani. Oldu benim yaşadık... Yani istediğim her şey oldu benim, anlatabiliyor muyum? Yani çok ama şöyle bir hayalim, mesela yurtdışına gitme imkânım vardı, okul gönderecekti çünkü ben dereceyle girdim. Okuldan da çok iyi bir burs almıştım, hayatımı çok kolaylaştıran bir şey oldu. Öğretmen, şey hocalarım beni severdi üniversitede. Farklı da olsa, farklı da olsak bilirlerdi yani saygı da duyarlardı, severlerdi. Beni yurt dışına göndermek istediler. O dönem işte sevgilim cezaevinde olduğu için öyle radikal bir karar alıp, gidemedim mesela. Benim içimde bir ukde o kalmış oldu. Belçika'da, güzel sanatlar fakültesine gidecektim ama gidemedim yani. İçimde ukde kalan belki o yani, onun dışında çok öyle, istediğim her şey oldu benim. Öyle aman aman şeylerim olmadı. Yani gitseydim, güzel olurdu bence, keyifli olurdu. Hayatım çok farklı olabilirdi. Çünkü benim bu ülkeye bağlayan bir şey yok. Anlatabiliyor muyum? Bilmiyorum yani ben, feodal ilişkilerim hiçbir zaman olmadı. Yani işte, ailem burada bırakamam, işte sevgilim burada bırakamam yani cezaevinde olmasaydı, dışarıda olsaydı, emin ol ki, ben o Belçika'ya gidecektim. Ama cezaevinde olduğu için bağlayıcı rol o oldu. Hani gidip ya, bırakamadım orayı bırakamadım anlatabiliyor muyum? Cezaevinde olmasaydı emin ol ki ben Belçika'ya geçecektim ve hayatım farklı bir yerden akacaktı ve orada kalacaktım. Ben tekrar bu Türkiye'ye gelmek istemezdim. Çok eminim bundan yani. Çünkü bu ülkede her gün yeni bir şeyle uyanıyorum ve çok mutsuzlaşıyorum. O yüzden kendi kabuğuma

çekiliyorum. Kafamı bazen duvarın içine sokup, çıkarmama, çıkarmak istemiyorum. Çünkü her gün yeni bir katliamla uyanıyoruz. Her gün yeni bir tacizkar sözle, her gün yeni bir paçoz insanın tacizkar söylemiyle uyanıyoruz. Ben bunları duymak istemiyorum ya. Yani her güne böyle uyanmak istemiyorum. Yani şimdi mesela, Şule Çet'in davalarını izledim ben, hepsini baştan sona kadar. Şule Çet, işte üniversite öğrencisi, Gazi Üniversitesi'nde. İşte intihar deyip üstü örtüldü ama cinayetti o. Hepimiz çok yakından biliyorduk cinayet olduğunu. O paçozca söylemlere maruz kalmak. En çok mesela o kadın cinayetlerinin olduğu o adliye şeylerinde, koridorlarında, ya o avukatların söylemleri, o hakimlerin, o savcıların, o kadar çirkin ki! İnanılmaz, paçozca söylemler. Ya işte kız bakire değildi gibi bir söylem. Ya ne kadar böyle.. Kızına sahip çıksaydı, şöyle bir şey anlatayım, bu çok özel, ben bunu yazmadım keşke yazsam, yazacağım onu yazacağım, şimdi daha yazmadım.

Şule Çet'in, böyle bir kalabalık oldu, bir hengâme oldu. Bir mahkeme sonrası, ya üçtü ya dörttü, çok net hatırlayamıyorum. Bu sanıklardan Çağatay vardı. Onun annesi ve bir kadın, iki pardon. İki kadın, bir erkekten oluşan bir grup. Polis, kadın örgütlerini başka bir kapıdan, o sanıkların ailelerini de başka kapıdan çıkarmaya çalışırken, ben de tesadüfen, o hengamenin içinde sanıkların ailesi ile birlikte, o kapıdan çıktım. Şöyleydi, Çağatay'ın annesi şu ifadeyi ve bir kadın şu ifadeyi kullanmıştı, kızına sahip çıksaydı, kızına hiç para göndermiş mi, kızı orospu olmuş. Ya, düşünsene ya! Ben bunu kulaklarımla duydum. Oğlum altına almışsa... Yani böyle, böyle söylemler, anlatabiliyor muyum? Çok çirkin. Çok iyi çiğ. Ya orada mesela senaryo yapıp, bu kadının oraya gelip, bayıldığını görmüştüm. Çünkü onları duymuştum. Bak, ben de işte orada gazeteciler var ben de işte buraya gidip de biraz gündemi değiştireyim, bayılayım falan dedi, gerçekten yaptı. Ambulans geldi falan. Şu hikâye anlatmamın sebebi, hani farklı meslek grupları... Hukuk! Avukatsın ya, hukukçusun, savcısın, hakimsin, sen nasıl böyle bir dil kullanabiliyorsun? Nasıl böyle paçozca bir dil bu! Kendinde bu hakkı görebiliyorsun. Bu paçozu, genel insan tipi derken, kendilerinde her hakkı gören, kendi gerçeklerinin farkına varmayıp, birileri, bir yerleri işgal eden insan tipinden bahsediyoruz.

Ben, sanırım 17-18 yıldır basında çalışıyorum. Uzun yıllar özgür basında çalıştım. Orada uzun bir sürede editörlük yaptım. Şimdi daha çok şey, eskiden siyaset ve işçi haberleri yapıyordum ağırlıklı olarak, şimdi daha kadın hikayeleri yazıyorum, özel haber çalışıyorum, öyle. Yani kadınlarla yana

olmak bana inanılmaz keyif veriyor. Çok keyif verici bir şey. Onlarla sohbet etmek, onların hikayelerini dinleyip yazmak, hissetmek güzel. Niye tercih ettim? Onu da söyleyeyim. Aslında benim, ben onların istediği gibi haber yazmak istemiyorum. Anladın mı? Ben aslında onları seçerek kendimi korumaya aldım. Kafamı yastığa koyduğumda, şu lanet yani lanet olası o siyaset, onların istediği siyaset dilinin içinde var olmak istemem. Bundan çok rahatsız oluyorum. O yüzden bu alana kaydım. Vallahi daha bağımsız bir alan. Bilinçli olarak ben tercih ettim, kirlenmemek adına. Daha çok özel alan haberlere çalışıyorum. Mesela şöyle işte, kadını 28 yerinden bıçaklanmış. Bu yeni çıkacak yasa ile birlikte, bunların hepsi sokağa salındı biliyorsundur. O kadının hikayesini yazdım. 28 yerinden bıçaklandı ve hala hayatta kalmaya çalışıyor. Ne bileyim, iş hayatı, çocuğunu yanına alması, ayakta durabilmesi, hayatın içindeki o kavgasını, o kavgayı, kavga onu güzelleştirmişti ayrıca. Mesela o bıçak yaralarının üzerine güzel dövmeler yaptırmış. O beni çok etkilemişti. İnanılmazdı yani. Çok utandım ya! Yani o kadının karşısında çok utandım ben. Nasıl anlatayım? Yani o kadının onu yaşıyor olması karşısında çok utandım. Daha akademik kadınlarla yan yana geliyorum. Akademi alanında çalışan kadınlarla. Onların çalıştığı alanlar üzerine haberler yapıyorum. Uzun zamandır şunu fark ettim. Böyle gizliden gizliye aslında bir mobbing varmış üzerimde, onu fark ettim. Bu kadın hikayeleri yazmamla başlayan bir süreç. Aslında bu kadın haber ajansında çalışıyor olmamla birlikte yeni kadınlar girdi hayatıma. Çok tatlı kadınlar ya aynı dili konuşan kadınlarla yan yana olmak, ya aynı derde sahip olup aynı şey, gündemi olan kadınlarla yan yana olmak gerçekten çok keyif verici. Onu çok fark ettim.

Bir de ben iyi haber yapıyormuşum, onu fark ettim gerçekten. Çünkü şey, çok güzel övgüler aldım, aldığım şey, yaptığım haberlerden. Sen edebiyat mezunu musun? Sen, gramerin çok iyi, cümlen çok iyi, kurgun çok iyi. İşte daha editör, şey olan arkadaşlardan böyle övgüler alıp, kendime geldim ya! Ve bu burjuva basın, benim iliğimi sömürmüş yani gerçekten. Çekmiş yani. Çünkü kendi, kendi gibi insan yaratıyor yani senin onun gibi olmanı istiyor, ama bu alan daha farklı. Şöyle bir toplantı olmuştu, biz o zamanlar 11.00-11.30'da çıkıyorduk, çok geç saatlerde ve çok ağır koşullarda çalışıyorduk. Çıktığımda mesela iş yerinden tacize uğradım. Bir gün, biri arabayla, içmişti ve önüme kırdı arabayı, şişe böyle benim gözüme... Çok korkmuştum ve sokakta o zaman kimse yoktu. Talebim aslında o zaman, çalışmaktan farkında değilim yani, o zaman yüzüme çarptı. Dedim ki, gittim ben yazı işleri müdürlüğüne, genel yayın yönetmenime, dedim, ben dedim şey, biz servis istiyoruz, bu saatte çıkıyoruz ve kendi cebimizden taksi parası veriyoruz, servis tutun,

diye bir talepte bulundum. Bizi genel yayın yönetmeni, kendi arabasıyla bırakıyordu mesela bazı zamanlar. Onu yapmak zorunda değil o adam. Yani patron böyle bir şey yapıyorsa, bunun koşulunu oluşturmak zorunda. Buradan, e şey, arkadaşlarla konuştuk, talep edelim bunu toplantıda diye. Tamam, yapalım, edelim, falan filan. Bir baktık toplantıda kimsenin gıkı çıkmadı. Böyle erkten, güçten yana olan tipler vardır. Basında öyle tipler çoktur. Çok denk gelirsiniz. Bir kadın, 50-55 yaşında, CHP'nin de yönetiminde bu aynı zamanda. Ama çok güçten, iktidardan yana olan bir kadın. O kadın istediği zaman çıkabiliyordu mesela, öyle bir editördü. Birilerinin emeğini çok iyi sömürüyordu, kullanıyordu. Yani yaptığımız bir haberi alıp, işte ben yaptım diye şey yapabiliyordu yani. Çok çirkin şeyler, bunlar çok oluyor öylesi alanlarda. Şöyle demişti o kadın, ben şeyden arkadaşlarımı, dostlarımı, göremiyorum, ailemi göremiyorum. Ya insani koşullarda çalışmak istiyorum ve onlara zaman ayırmak istiyorum. Bu çalışma şartları çok ağır, hani bu bir süreç diyorsunuz, bu süreç neticesinde de en azından servis ayarlayın. Kadın nasılsa istediği zaman çıkıyordu ya. Şey, sen memur musun, demişti bana toplantıda. Kalmıştım böyle. Nasıl yani, dedim. Memurlar dedi dokuz-altı çıkar. Peki, dedim siz niye iki, bir buçukta çıkıyorsunuz? Siz, sizin ne ayrıcalığınız var? Yani bilmek isteriz biz. Kadın aslında güçten, patrondan yana bir tutum almıştı. Aslında o da bizim gibi bir çalışandı ama iktidarla arayı iyi kurduğu için. Başına bir şey gelmeyeceğini düşündü ama o kadın kovuldu. (Gülüyor) Evet, kovuldu yani. Demek ki, çok böyle işler yani böyle bir tutum almak çok işe yaramıyor, onu da gördük neticede. Hayat bize bunları da öğretiyor, bir taraftan gösteriyor. Biliyoruz da gösteriyor yani. Ben bunu biliyorum zaten. Yani şey, patronun bana saygısı daha fazladır. Anlatabiliyor muyum? Yani o tip kadınlara ya da o tip erkeklere çok saygı duyduğunu düşünmüyorum. Ben mesela, daha mesafeli ve daha saygı duyar. Bana her şeyi yaptıramaz, onu çok iyi biliyor. Arkamdan konuşur, atar tutar ama benim yüzüme bir şey diyemez. Yani o cesaret yok onda. Biliyor yani. Çok üzülmüştüm ben, şeye çok üzüldüm, yani sende çalışansın ya, bunlar bizim haklarımız. Nitekim yıllar içerisinde ikisi de kovuldu. Ve o savcı arkadaş, hani hiçbir zaman hayatta yan yana gelemeyeceğim insan tipi, benimle çatır çatır iki kişi, o servis olayını, taksi parasını ayarladık, aldık yani. Sonra öbürleri, işte biz yaptık, biz mücadele ettik, biz kavga ettik, bize kapıyı gösterdi ama işte onlar da faydalandı. Böyle işte hayat!

Rahatsız olmadım, çok samimi söylüyorum. Şey gösterdik yani biz aslında orada, tamam birlikte hareket etmenin güzelliğini gösterdik. Yani şimdi iki farklı insan tipi, iki farklı kültür işte yan yana geldiler ve birlikte hareket ettiler. Bu güzel bir şey. İş anlamında yan yana gelmek, paslaşmak,

birbirinin yanında olmak, bunlar, bunları gösterdik biz. Şey beni rahatsız etmedi. Hayat zaten böyle bir şey değil mi ki? Yani mücadele edersin, niye? Sadece kendin için değil ki! İşte ne bileyim yeğenim için, arkadaşının çocuğu için, ne bileyim işte sevdiklerin için, mücadele ettiğin bir alan değil mi ki? Böyle bakıyorum. Ben daha içe, içe kapanık yaşıyorum. Çok ödül gecelerine gitmeyen, onların ortamlarına gitmeyen biriyim. Daha kendi halinde yaşıyorum. Kendi kendime yetiyorum yani. Onların ortamlarından çok sıkılıyorum, çok samimiyetsiz, ikiyüzlü geliyor. Hepsi iktidardan yana, erkten, güce, gücü seven, empati duygusu olmayan, hırsları olan insan tipleri bu alan, bu insanlarla dolu.

Sokaktan, insan çatışmalı bir eylemde şöyle bir örnek vereyim, normalde bir tane kadın çalışan arkadaş var, başka farklı bir basından. Biz ona yıllardır alanda denk geldik, çatışmalı eylemlerde, bir sürü yerde, bir sürü hikayemiz var onunla. Hiçbir gün merhaba dediğini duymadım mesela. Tamam mı? Ama şeyde, beni bir ödül gecesinde, başka bir yerde insanların yanında görünce, sanki 40 yıllık dostmuşuz gibi davranmıştı. Ben çok (Gülüyor.) anlamlandıramamıştım, çok üzülmüştüm, o yani buruyor yani anlatabiliyor muyum? Bilmiyorum ama... İnsanlar etiketi, statüyü seviyorlar. Ben statüyü hiçbir zaman sevmedim, etiketi hiçbir zaman sevmedim, unvanlardan hep uzak durdum. Hayatımda çok olsun istemedim. İnsanlarla hiç öyle ilişkilenmek, statüsel ilişkilenmek, yüzeysel ilişkilenmek her zaman bana çok itici geldi.

Oradaki ilişkilerim aslında, gündelik birebir kurduğum ilişkiler ama hani benim evime giren, çıkan, benim için, herkes benim evime girip çıkamaz. Yani benim hayatım var olan, bana değen, benim onlara değdiğim yani daha derin ilişki kurduğum insanlarla böyle bir özel alanımı açarım. Onun dışında böyle, iş hayatımda çok nadir örneklerdir vardır öyle kadınlar. Kadınlarla daha iyi bir dil oluşturduğumu düşünüyorum açıkçası. Hep kadınlar şöyle cümleler kurarlar ya, işte erkeklerle daha iyi anlaşırım falan. Ben, ben aslında kadınlarla daha iyi anlaşıyorum bence. (Gülüyor.) Çünkü şey, onlarla empati yapmak, onlarla yan yana gelmek, sohbet etmek, benim için daha keyifli açıkçası. Erkek yani hani şu, cinsiyet ayrımı yapmak istemiyorum ama benim için öyle yani. Kadınlar benim için daha öncelikli. Onları dinlemek, onların yanında olmak, onların benim yanımda olması... Keyif verici, daha güçlü olduğumuzu hissediyorum yan yana geldiğimizde, kesinlikle. Çünkü hepimiz artık aslında farklı alanlarda da olsak, yani farklı yaşamlarda da olsa, hepimiz aynı şeyi yaşıyoruz. Evde aynı şeyi yaşıyoruz, sokakta aynı şeyi

yaşıyoruz. Hepimizin hikayesi aynı sadece işte isimler ve şey, kurgular farklı, roller farklı. Roller farklı demeyim aslında rollerimiz aynı biraz öyle düşünüyorum.

E, şimdi mesela ben kendimi şöyle tanımlıyorum, işte sosyalist bir kadın, daha farkındalığı yüksek. Ya bu üst bir dil olacak ama böyle algılanmakta istemem açıkçası, işte sokakta biz de tacize uğruyoruz, benim iş yerindeki kadınlar da tacize uğruyor. Evde geliyoruz, ben de bulaşık yıkıyorum, evi süpürüyorum, siliyorum. Temizlik de benim hayatımın bir parçası, o ev hali. Genelde işleri ben yapıyorum evde. Çünkü daha, zamanım daha esnek olduğu için, genelde yemeği, ev temizliğini genelde ben yapıyorum. Çünkü eşimin çalışma koşulları biraz daha farklı, daha ağır. Ben daha fazla zaman, zamanım var o yüzden. Hani şey o anlamda, bu rol bana düşüyor ister istemez. O daha çok işte alışveriş kısmını vesaireyi hallediyor. Ben de daha çok işte haftada sanırım ya iki ya da üç defa yemek yapıyorum. Her gün yemek yapma koşulum yok. Genelde de iki oluyor. Bu çoğu zaman dışarıda yiyoruz. İkimiz de çalıştığımız için. O da işte yazıyor, çiziyor, okuyor, yayıncılık yapıyor. Aynı zamanda, işte kitap editörlüğü yapıyor. Dolayısıyla ikimizin de alanı aynı diyebiliriz. Yani farklı şeylerde de olsak, çalışmalarımız farklı da olsa, aynı alan. İşte o kendi odasına çekiliyor. Ben kendi alanıma çekiliyorum. Benim evde bir odam olmuyor, aslında ikimizin ortak alanı kullanımı diye yapmıştık ama çok o gerçekleştiremiyor maalesef. Erkek her yerde erkek oluyor. (Gülüyor.) O çalışma alanını ben kendime çok ait hissedemediğim için daha çok mutfakta, salonda çalışıyorum yazarken, çizerken. O da genelde işte kütüphanenin olduğu bölümü kullanıyor.

Ben biraz böyle şey, lise dönemlerinde daha böyle uzun olmamıştı ilişkilerim. Ama hayatımda dönüm noktamda, toplamda baktığımda iki ilişkim var. Biri, 17-18 yıl oldu, biri de üç-beş yıllık bir ilişkiydi, tam hatırlayamıyorum açıkçası. Biri kötü bitti, aldatılma! Şimdi biz, eşim cezaevinde kaldı uzun yıllar. Ondan sonra işte evlendik, çocuk yapmadım. Yani yapar mıyım? Bu saatten sonra, bilmiyorum. 38 yaşındayım. Ara ara öyle isteklerimiz oldu ama sonra vazgeçtik. Ben sanırım iki defa aşık oldum. Güzel ya! Aşk güzel yani hiç pişman olmadım ben yaşadıklarımdan. Kötü bir, bir tane ilişkide, ilişkilerimde de daha doğrusu. Öyle, şöyle bir algım olmadı benim ya! Her hayatıma giren insan, bana güzel şeyler kattı. Yani şey, bazı arkadaşlarım benim Polyannacılık yaptığımı söyleyip, eleştirirler. Çok böyle olduğunu düşünmüyorum ben. Güzeldi, keyifliydi, ben istedim, ben yaşadım ve sonucu da böyle oldu. Tercihlerimi tercih ettim, bunu yaşadım. Ya bedel

ödemek değil de hayatıma güzel ya da kötü şeyler. Ama ben hep şeyi hatırlıyorum, böyle hayatıma dokunduğu anları, güzelleştirdiği anları hatırlıyorum. Çok da samimi söylüyorum. Ya o çok kötü kısımlarını çok hatırlamıyorum, belki de hayatta kurduğum ilişki belki de böyle bir şey. Dostluklarımda, arkadaşlıklarımda da öyle. Şöyle yani çok tolere ederim, çok sabrederim, alanımı açarım onlara ama kapattığım anda da şey kapattığım an yani, geride bıraktığım anda da o kötü şeylerini hatırlamam, iyi şeylerini hatırlarım. Bir kere ergenlik döneminde yaşadığın aşk çok başka bir şey. Orada hiçbir hesabın yok, yani hesapsız bir şey. Hiç hesapsız derken de hiçbir plan yok. Plan, sadece yaşıyorsun yani. Yani bu sonraki ilişki planlı anlamında değil. İstedin ve yaşıyorsun yani. Orada çok şeyin, kimliğin vesairenin çok bir anlamı olmuyor. Ama hayatla birlikte ya da yıllarla birlikte yaşadığım deneyimlerden şunu öğrendim: hayatına eşlik eden, seni gözeten, alanına çok girmeyen biriyle de bir ilişki yaşayabilirsin. Güzel de gidiyor. Herkes bana şunu sordu, ben eşimi yedi-sekiz yıl bekledim cezaevinde yattığı süreçte, nasıl bekledin, yani beklenilir mi falan. Ya ben o süreçte yani beklemek için beklemek değil ya, o süreç kendiliğinden gelişen bir süreç. Beklemeyebilirdim de bu çok normal, hayatıma başka biri çıkardı etkilenirdim ve onunla beraber olabilirdim. Bu çok anlaşılabilir bir şey. Nitekim öyle hikayelere çok denk geldim ben. Çünkü şey zor bir şey, beklemek zor bir şey yani. O içeride bir hayat sürüyor, sen dışarıda bir hayat sürüyorsun. Beklemek öyle kolay bir şey değil. Çünkü sanal, sadece mektuplar üzerinden sürülen bir ilişki yani, uzun yıllardır. Ya ben şöyle hiçbir zaman şöyle yargılarım olmadı benim, günübirlik de yaşayabilirsin, bu senin tercihinle ilgili. Cinsel anlamda da yaşayabilirsin yani ilişkiyi, aşkı, ne bileyim ya ismini ne koyarsan, daha tüketen ilişkiler ya daha tüketim amaçlı, saygısızca birbirlerinin alanına giren, bağımlı ilişkiler yaşanıyor. Ve hakikaten çok şey, farkında da olmuyoruz, böyle bir kara delik gibi, böyle bizi yutuyor bu tarz ilişkiler. Şimdi ben şeyi çok anlayamıyorum açıkçası çok da yaşım büyük de değil ama çok algılayabileceğim bir şey değil. İnternet üzerinden, yaşından aşklar çok kafam basmıyor benim. Çok algılayabildiğim bir şey değil. Yani aşk ya da duygu dediğin şey bana göre: dokunmak, değmek, göz göze gelmek, ne bileyim paylaşmak yani, bire bir ama internet üzerinden yaşanıyor herhalde. Son dönem, en azından benim gördüğüm. O şeyi çok ben, o hani şey anlamında söylemiyorum, küçümseme asla haddim değil, ama çok benim algılayabildiğim bir şey değil yani. Benim için aşk daha... Sokaklarda yattığımı biliyorum mesela ben adamı görmek için, saatlerce sokakta beklediğimi, masanın üstün, şey sandalyenin üstünde, o sokaktan geçecek mi, diye. Şimdikilerin çok böyle aşklar yaşadığını düşünmüyorum ya! Sırf adamı iki saniye göreyim diye, ben saatlerce sandalyede bekledim adamı.

Çok arabesk gelecek ama, ama böyle bir şey yani benim için aşk! Anlatabiliyor muyum? Bilmiyorum ama. Güzeldi, keyifliydi çok heyecan vericiydi. İnanılmazdı benim için. Ve gördüm, bekledim ama gördüm yani. O yetti bana. O yaşadığım aşk... Daha çok... Aşk gibi demeyeyim ben ona, o daha emekle örülen bir ilişkiydi, benim o zaman kafamda başka biri vardı işte hala onu unutamamıştım vesaire falan başka bir kente gelmişti. Çok güzel bir arkadaşlığımız ve dostluğumuz vardı o dönemde. Yani hani bir gördüm, aşık oldum falan gibi bir şey değil. Onunla mesela sohbet etmek, ne bileyim oturup çekirdek çitlemek bana keyif veriyordu, arkadaşımdı çünkü. İşte bizi anlatıyordum yani yaşadığım acıyı anlatıyordum, aşk acısını onunla paylaşıyordum. Ondan sonra, sonra böyle kendiliğinden işte onun bana karşı duyguları varmış. Ben bir kaçtım. Neden kaçtım? Çünkü tanıştığım zaman bir ilişkisi vardı, özel bir ilişkisi, ben de çünkü başkasına aşıktım ve şey çok sakat bir ilişki tarzıydı, beni çok ürkütmüştü. İşte o ilişki bittikten sonra, onun ilişkisi bittikten sonra biz bir yıl sonra beraber olduk. Kadın çok kıskanç bir kadındı, birlikte olduğu kadın. Yani ben şöyle düşündüm, bu kadını bu hale getirdiyse, bu ruh halinde, demek ki, bu adam da problemli bir adam. O yüzden kaçtım ben. Yani ilişkilerini, kadının o duruma düşmesinin sebebinin salt kadın değil erkeğin, erkekten kaynaklı olduğunu düşünüyordum yani karşılıklı olarak. Bir kadın tek başına öyle olamaz yani, o ruh haline iten karşı taraftır yani anlatabiliyor muyum? Bilmiyorum. O yüzden kaçtım yani. Sonra işte arkadaşlarımız, dostlarımız araya girdi vesaire falan işte biz yan yana geldik ve ilişki başladı. O eski ilişkisinin de hayatında başka biri var işte o da öyle kendiliğinden gelişen bir şey yani. Aslında ben evlenmekten çok korktum, hep korkuyordum zaten. Evlilik bana göre bir şey değil, onu çok iyi biliyorum ve hep öteledik, hep öteledim yani ama sonra "***" şey dedi, ya ve biz hep hani şey yan yana gelemiyoruz, düzenli bir yaşamımız yok ve bizim hayatımızda da çok bir şey değişeceğini ben düşünmüyorum. Biraz benimle öyle bir konuşma yaptı, hep cesaret veriyordu falan. Biraz hani o mahalle baskısı hani uzun süredir berabersin ama işte insanlar bekliyor. Ya sen, hani şey olur ya evlenirsin çocuk yapmanı beklerler, sonra ikinci çocuk, hep öyle bir beklenti ben o role girmek istemedim, hep korktum yani. Bir gün bir cesaret geldi, ben eşofmanla gittim nikaha. Nikah memurunun tepkisi de çok farklıydı. Çünkü şey (Gülüyor.) alışagelmiş dışında bir karakter gördü. Sabah kalktım, yüzümü yıkadım, saçımı hafif şöyle bir topladım, üstümdeki eşofmanla nikah, şeye gittik, nikaha gittik. Yani sadece imza atacaktık yani. Çok şaşırmıştı, siz misiniz, demişti. Evet, dedim. Öyle kalmıştı yani bakışını hiç unutmayacağım. Öyle. Bir düğün gibi bir şey yaptık, onun sonrası galiba. Ben, çok zamanlarla aram çok iyi değildir benim. Şey de bizde mesela roller bizde

biraz farklıdır. İşte bu evlilik yıldönümü, sevgililik yıldönümleri falan böyle özel şeyler... Bizde sadece doğum günü özeldir, doğum gününü kutlarız. Hakikaten yani bana sorarsanız ne zaman evlendin, deyip, hatırlamıyorum. Yani şey öyle kavramlarım çok yok. Öyle bir düğün yaptık. Evlendiğinde 32 yaşındaydım. Ya ben şöyle bakmadım evliliğe, yani evlilik, ya ben zaten o adamla beraberim yani. Evlilik şöyle bir şey değil yani benim için, biz biraz aileleri rahatlatalım o baskıdan bir kurtulalım diye. Zaten biz beraberdik yani ortak bir yaşamımız vardı, aynı evde yaşıyorduk ve cinselliği yaşadığın adam, anlatabiliyor muyum? Yani öyle bir derdim yoktu yani. Her şeyi yaşıyorduk biz zaten. Rahattım yani niye evleneyim ki? Her şey yaşıyorum zaten. Ben nikah memurunun ezberlerini (Gülüyor) bozmuştum. Ve çok kadın bana acıyarak bakmıştı. Herhalde şöyle düşündü yani, bu istemeyerek evleniyor. Hakikatten o bakışı çok net hissetmiştim üstümde. Çünkü herkes böyle gelinlik giyer, süslenir, saçını yaptırır. E, benim düğün gecem de yani böyle bir şey, işte mesela ben elbise giydim, gelinlik giymedim işte. Beyaz bir elbiseye yakın bir şeydi işte mesela düğün bir şeydir ya, nasıl diyeyim? Aylar öncesinden hazırlanır, yapılır, kuaföre gidilir, makyaj provaları yapılır falan ben bunları bilmiyordum ya. Ben bunları çok sonra öğrendim. Meğerse gerçekten böyle bir şey var yani bir dünya var. Ben onun çok dışındaymışım. Ya saç provası nedir ya? Makyaj provasını nedir? Benim hiç böyle şeylerim olmadı. Ben o elbiseyi üç gün önce almıştım. Hatta şöyle bir fiyatlardan da haberimiz yok. 100 lira vermişti, bu yeter mi canım, dedi elbise için. Ya, dedim, saçmalama ya 100 lira yeter mi? Dedi ki, ne kadar ki? Dedim ki, 700-800 galiba fiyatlar, dedim, 100 liraya dedim şey mi alınır, elbise mi alınır? Yani. Ondan sonra işte saçımı (Gülüyor) şöyle yapmıştım, daha fazla para vermeyim diye, bu gelin saçları falan pahalı oluyor ya. Çünkü spor bir şey yapacak, abartı istemiyorum. Şey öncesinden yapmıştım saçımı ama gelin oldu yani düğüne gideceğimi hani gelin olacağımı falan söyleyemedim. Bir arkadaşımın düğününe gidiyorum diye saçımı yaptırmıştım daha ucuza. (Gülüyor.) 30 lira mıydı, 40 lira mıydı ne? Öyle yani değişikti. Berbat bir şeydi! Hiç istemediğim bir ortam, çok mutsuzdum. Hani bir an önce bitse de kurtulsak, gitsek evimize ya! Gerçekten yani, bunlara maruz kalmak, bir kadın olarak yani ben şunu anlayabiliyorum, eğer istiyorsan yaparsın. Tamam, bunu yargılamıyorum ben. Ya ben istemiyorum ama ya anlatabiliyor muyum? Ama buna maruz kalıyorsun. Ya bir kadın olarak yani böyle bir hengamenin içinde var olmak beni çok mutsuzlaştırdı. Olay bitse de evimize gitsek, yatsak yani. Yani neyi yapıyoruz? Yani neyi kime ispatlıyoruz? Neyi kutluyoruz? Zaten biz birlikteyiz yani kaç yıldır, ilmek ilmek örülen bir ilişki var yani. Neyin hengamesi bu? Anlatabiliyor muyum? Biraz da düğünü şöyle yaptık açıkçası şunu

da söyleyeyim, eşim işte uzun yıllar cezaevinde yattığı için bedelli askerliği biz çok bekledik, inanılmaz derecede bekledik. Nitekim gerçekten beklediğimiz şeyde oldu. İlk 30 binden yararlandık biz. İlk çıkan bedelli askerlik 30 bindi. Paramız yok! Kredi çektik yetmiyor. İşte bir arkadaşımız takviye etti falan. Dedik acaba düğün yapsak o bedelli askerlik kısmı da çıkabilir mi, diye. Eşim ama planını yaptı açıkçası ben de arada kurban gittim. Öyle yani.

Benim ailemle "***" ailesi hiçbir zaman yan yana gelemedi. Annem hiçbir zaman istemedi. Ben her cezaevine görüşe gittiğim, her sabah benden önce kalkar, şöyle bir cümle kurardı, o olsa seni bekler miydi? Yıllarım hep aa, aynı cümleyi duymakla geçti. Ya beklerdi ya da beklemezdi. Beklemezdi de ya kadının dediği çok doğru, haklı yani. Ben hiç bekleyen bir erkek görmedim. Yani öyle bir çevremde bir sürü hani cezaevinde yatan bir sürü karakter var, kişi var, hiç bekleyen bir erkek? Hep kadınlar bekliyor. Hani beklemek için değil de yani erkeklerin çok öyle bir kafasının algısının olduğunu da düşünmüyorum açıkçası. Bekleyenler gerçekten hep kadınlar. Annem doğru söylüyordu hani ama tercihti bu ya. Yani bekleyip beklememesi üzerinden değil. Bunu ben de istiyorum ve yapıyorum yani. O dehşet bir şey, ben onunla hep karşılaşıyorum. Bir gün bir iş yerinde, bir arkadaşım şey demişti, ya ben de şunu anlayamıyorum ya, bu evlenip çocuk yapmayan kadınları anlayamıyorum, demişti. Taciz etmek için söylemişti. Ben de o anda şey, senin çok algılayabileceğin bir şey değil yani kafanı yorma, dedim. Aslında o söylemi ona söylettirdiler. Anlatabiliyor muyum? Çok onun düşüncesinin olduğunu düşünmüyorum ben. Aslında ben onlara cevap verdim, oradakilere. Yani çünkü şey çok ezber! Sen ezberin dışındasın. Onu nitekim hayatın içinden öğreniyorsun. Aslında senin çok gündeliğin, gerçeğin bu! Orada evli olanların çocukları var. Yani niye çocuk yapmıyorsun? Ben artık, mesela böyle bir şey niye çocuk yapmıyorsun? Çocuğum olmuyor, deyip kapatıyordum. Bu sefer acımaya başlıyorlar. Ay, yazık! Yazık! Çocuğu olmuyor. Yazık! Tedavi olunca ... Şurada şöyle bir doktor var falan. Ya artık baktım ki yalan da işe yaramıyor ya ne söyleyeceğimi şaşırıyorum. Ne anlatayım? Nereden başlayayım? Anlatabiliyor muyum? Bilmiyorum. Bu sefer acımaya başlıyorlar. Benim bir halam var. Şey işte, sen niye evlenmiyorsun, falan diyordu. Geç evlendiğim için, nikah daha doğrusu. Üzülerek bakıyordu yani. Yazık, yazık! Niye evlenmiyor? Ya kesin cinsel yaşamı olmuyordur bu kadının, diye. Kesin aklından onu geçiriyordur. Halbuki her şeyi arkadaşım, açık açık her şeyi söylemek mi gerekiyor? Ya, ya biraz da anlayın, empati kurun arkadaş ya! Mesela iş yerinde, sürekli şey, bakıyorlar ve üzülüyorlar, çocuğu yok, falan. Ben artık alıştım yani onlara, hiç o konuları açmıyorum. Kendimi

koruyorum, kolluyorum. Ben hala eşimin ailesine siz diye hitap ediyorum. Bunu kendini korumak adına yapıyorum. Çünkü o ilişki ağına girmek istemiyorum. O ilişki ağına girdiğimde, yaşamımdan tutulacağını biliyorum. Hala siz diyorum ısrarla. Belki bir de bana öğretilen bir şey. Yani bir sen'e geçersem anlatabiliyor muyum? Sen'e geçersem, hayatımın içinde olacaklar ve ben bir şeye maruz kalacakmışım gibi hissediyorum. Kendimi korumaya alıyorum böylelikle mesafelendiriyorum. İşte sen bu kadar gelebilirsin, orada duracaksın. Ya bu mesela, arkadaşlıklarda da, iş yerinde kurduğum ilişkilerde de öyle. Çok yakın kurduğum ilişkilerin dışındaki öyle bir mesafe yani. Bu dili kullanıyorum ya kendimi korumak adına çok hoşlanmıyorum ama bunu kullanmak zorundayım.

Ya şöyle hayallerim olmadı benim ay! Çok samimi söylüyorum. Hani ilişki dediğin şey biz 17-18 yıldır beraberiz, bitebilir de, biter yani. Başka biri olur onun için, benim için, hayat böyle bir şey. Bütün ezberlerimizi bozar bizim. Ne yaşayacağımızı bilemeyiz. Şimdi daha dingin, kendi halimizde yaşadığımız bir ilişkimiz var. İşte onun bir hayatı var, benim bir hayatım var, bir de ortak bir yaşantımız var. İkimiz de işte, o yazıyor çiziyor, ben yazıyorum çiziyorum; o okuyor, ben okuyorum. Ondan sonra, ikimizin ortak arkadaşları var bir de kendimize ait özel arkadaşlarımız var. Şu yönünü seviyorum, çok örgütleyici. Şey, tetikleyici daha doğrusu. Mesela ben arkadaşlarımla buluştuğum zaman asla aramaz, rahatsız etmek istemez. Ben de o arkadaşları ile buluştuğu zaman asla işte bu saatte gel, şöyle falan, böyle kısıtlamalarımız yok bizim ilişkide. Hatta der yani, çık, gez, arkadaşlarınla buluş, bir meyhaneye gidin falan, böyle tetikler yani. İşte canım sürekli yemek yapma, işte peynir, ekmek yeriz, domates... O anlamda…ütü beklemez. Ya bu benim görevim değil ama adam zaten ütülü bir şey giymiyor, rahat giyiniyor yani spor giyindiği için. Ben de rahat giydiğim için ütü gerektirecek kıyafetler tercih etmiyoruz. O anlamda böyle geleceğe dair ilişkinin boyutu, bilemeyiz ne yaşayacağız ama bir gün ayrılırsak, ola ki ayrılabiliriz de çünkü ne yaşayacağımız belli değil. Ben isterim ki, güzel bitsin. Yani çirkinleşmeden bitsin. Kırıp dökmeden bitsin. Ben, benim için çok önemli o. Anlatabiliyor muyum? Bilmiyorum ama. Gerçekten çünkü güzel günler yaşadık. O, orada kalsın. Böyle yani. İsteğim o, hani bu hayal değil istek bu sadece. Birbirimizi kırmadan, dökmeden, incitmeden daha doğrusu çirkinleşmeden bitsin, isterim yani.

Valla ben daha böyle özgür, hakikaten böyle bağımsız, bağımsız gazetecilik galiba şimdi daha freelance: istediğini yazma, çizme kafasındayım biraz. İşte bazen o yeterli olmayabiliyor. İşte maddi koşullar, hayatını geçindirmen gereken, işte evinin kirası, faturalarını ödeyebileceğin ya da mutfak alışverişini karşılayabileceğin sabit bir gelirinin olması gerekiyor. Bazen freelance işlerde bunu çok yapamıyor, olmuyor yani, gelir net işte gününde yatmayabiliyor, aksıyor, işte senin mesela gündemin değişebiliyor onun üzerine.

Ben böyle şunu istiyorum, daha rahat ve daha nitelikli insanlarla yan yana gelip bir şey yapmak istiyorum. Ya bir gazete, ne bileyim, bir ajans, benim istediğim, hayalim bu yani. Böyle nitelikli kadınlarla özellikle yani yan yana gelip, güzel bir, bir şey yapmak istiyoruz. Öyle bir hayalim var. Yani hayalse böyle. Ben çok farklı psikolojideki kadınlarla yan yana geliyorum. Alandayım genelde, zamanı kendim yönetiyorum istediğim saatte falan, daha biraz freelance gibi alanda olunca öyle oluyor açıkçası. Ya bazen, mesela Altındağ'a çok gidiyorum ben, orayı seviyorum da. Kalenin, o eski kalenin olduğu bölgelerde. Orası başka bir ruh oldu, orası başka bir ruha büründü. Orada şey, mesela birçok projeyle işte, şiddete uğrayan kadınlar, ev kadınları falan şey yapıyorlar, atölyeler açmışlar. İşte ne bileyim, amigurumi, atıyorum işte resim, ahşap, işte seramik, ya aklına ne gelirse, cam, bu kadınlar mesela çoğu mesela bir tane kadınla tanışmıştım, kadın evlenmiş işte iki çocuk yapmış. Sonrasında üniversite okumuş ve güzel sanatlar seramik bölümden mezun ve atölyesi var. İnanılmaz çok zevkli, keyifli bir atölyeye sahip. Farklı, böyle kadınların hikayeleri ile yan yana gelmek, onlarla sohbet etmek, beni çok heyecanlandırıyor, çok iyi geliyor onlarla yan yana gelmek. O kadınlarla işte, zaten iş alanında genelde onlarla birlikte zaman geçiriyorum, dostlarım var arkadaşlarım var. Genelde ben çok dışarı çıkmayan birisiyim. Dışarı çıkmayı sevmiyorum. Çünkü zaten yeterince dışarıda ve alanda olduğum için evde zaman geçirmeyi özlüyorum. Daha çok böyle özelimdeki insanlarla, evde, yan yana geliyorum, yan yana geliyoruz. İşte ne bileyim yan yana geliyoruz, kahve içiyoruz, sohbet ediyoruz, rakı içiyoruz, ondan sonra işte birbirimize dertlerimizi anlatıyoruz, öyle gündemi konuşuyoruz, çok sıradan bir ilişki kuruyorum yani, ilişki kuruyoruz. Ya aslında gerçeği yaşıyoruz, özelimdeki insanlarla öyle yani. Evde zaman geçirmeyi seviyorum. Şimdi ben tek başıma sinemaya gitmeyi de çok seviyorum, tek başıma tiyatro gitmeyi de çok seviyorum, tek başıma operaya gitmeyi de çok seviyorum. Yani ben tek başıma, kendime yetebiliyorum ya! Çok keyifli bir zaman geçirebiliyorum kendimle. Kafam

artık şöyle, ya ben yorucu insan tipi istemiyorum hayatımda. Yani sadece onları, hep böyle üstünü kapattım, arkada bıraktım. Sakin bir hayat yaşıyorum ya.

Bence, AKP iktidarı ile birlikte, bir kadın olarak benim hayatım da çok değişti. Onu çok net hissediyorum. Bir kere güne kötü, uyuyamıyorum. Çünkü her gün yeni bir katliam, yeni bir hadsizlik, ırkçı bir söylem. Güne öyle başlıyorum. Haldır haldır metroya biniyorum. Bir sürü insan kalabalığı, bir sürü, tıkış tıkış, üst üste, ondan sonra çok saygısızca bir şey aslında biliyor musun? Böyle kendimi bazen şey gibi hissediyorum ben, o tıka basa metrolara bindiğim için, böcek gibi ya çok saygısızca aslında. Bizi, bize onu reva görüyorlar ya! O hengameyi, o kirliliği, anlat, kirlilik derken çok kirli bir şey ya bu! Yani bize yapılan aslında. İşte o gündelik yaşamın içinde işe koşturma, çünkü ben imza atıp, geri alana dönüyorum ama her sabah o hengameyi yaşıyorum. İnsanların o bakışları. Metroda mesela şunu çok yaşıyorum, kapalı kadınlara yer veriyorlar erkekler ama bizim gibi kadınlara asla yer vermiyorlar. Genç de olsa yer veriyor kapalıya ama bana vermiyor, vermiyor yani. Şey o muhafazakâr insan tipi ile çok karşılaşıyorum metroda ve gittiğim yol güzergahı da aslında üniversitelerin olduğu bir güzergah. Ona rağmen çok maruz kalıyoruz buna, yani gerçekten çok maruz kalıyoruz, onu her gün metroya bindiğimde çok net hissediyorum. Yüzüne yüzüne çarpıyor. Sokak desen, saat sekizden, dokuzdan sonra hayat bitti. Öncesinde biz sokaktaydık ya! Ne bileyim bardaydık, rakı içiyorduk. Bu güzel bir şey yani kadın arkadaşlarla yan yana gelip, oturup belli bir saatte rakı içebiliyorduk yani. Ya da biramızı içebiliyorduk ama şimdi yan yana gelemiyoruz ki! Sekizden, dokuzdan sonra hayat bitti ya! Mesela burada, Sakarya çok önemlidir. Bizim mesela ergen olduğumuz, gençliğimizin geçtiği dönem Sakarya'ya çok rahat girip, çıkabiliyorduk. Artık çok rahat giremiyoruz. Mesela Kızılay'ın göbeği, Kızılay bitirildi yani. İşte onun için, Tunalı'ya doğru kaydı, Tunalı'ya gitmem gerekiyor, onun için de iyi bir ekonominin olması gerekiyor. Yok yani, her şeyin içini boşalttılar. Sekizden, dokuzdan sonra hayat bitince ne olacak? Evlere kapanıyoruz. Bizi eve kapattılar ya! Çok acı bir şekilde, gerçekten biz eve kapattılar. Daha ne olsun? AKP iktidarı öncesinden bahsediyorum ben, ergenlik dönemim öncesi; o saatte biz rahat rahat gidip, içiyorduk. Arkadaşlarımızla yan yana geliyorduk ama şimdi yok yani, o sokağın rengi yok, kimliği yok, saçma sapan bir sürü şeye maruz kalıyorsun.

Otobüsle giderdim, taksi hani taksi çok lüks bir şey bizim için. Ben genelde toplu ulaşım kullanmayı tercih ediyorum. Otobüsle giderdik ya da dolmuşla giderdik. Ta gece yarısına kadar, otobüs ve dolmuş vardı mesela. Şimdi yeni uygulamayla birlikte var ama Ankara'yı bitirdiniz. Ya da diğer kentleri de bitirdiniz. Yani bir kadın Ankara'da, dokuzdan, ondan sonra sokaktaysa, tırnak içi, yani "orospu ya da yoldan çıkmış" diye bakılıyor yani. Sürekli bu gözlerle, işte kötü kadın, tırnak içi, kötü kadın neyse? Onu da bilmiyorum da. (Gülüyor.) Öyle yani. Bizim için sokaklar yok artık yani. Zaten şey bu iktidarla birlikte kadınlar evlere kapatıldı, çocuk doğurtuluyor, evlere kapatılıyor. Öyle işte, yani öyle devam ediyor, süreçten ben çok rahatsızım, mutsuzum.

Çanakkale benim için özel ve anlamlı bir yerdi. Biz mesela orada sabaha doğru bile rahatça çıkıp dolaşıyorduk, canımızın sıkıldığı, işte o sınav dönemini bu şeyde Kordon'da ne bileyim içiyorduk. Oturup dondurmamızı yiyorduk, çorbamızı içiyorduk. Yani salt içki babında değil yani. Biz gidip, çorba da içiyorduk rahat rahat. Ne bileyim orada barlar sokağı vardı, rahat rahat dolaşıyorduk. Çanakkale'de hiç benim gözüme çarpan ya da benim suratıma çarpan şu olmuştu, Ankara kimliğinden sonra ilk kente gittiğimde bir kahve istemiştim ben Türk kahvesi, kahvenin yanında likör getirmişlerdi. Ve ben bir likörü bilmiyordum yani onun likör olduğunu bilmiyordum. Yeşil bir böyle tatlı bir likördü. Pardon dedim, ben bunu istemedim, dedim. Biz dedi, ikram ediyoruz dedi, Türk kahvesinin yanında ve şey bana çok güzel gelmişti ya çok anlamlı gelmişti. Sonra şey, orada belediyenin yerleri var, kültür merkezi gibi. Kadınlar bir tarafta gün yapıyor, erkekler bir tarafta böyle kağıt mağıt, okey oynuyorlar. O bana çok böyle şey gelmişti, çok tatlı gelmişti yani. Kadınlarla erkekler aynı alanda böyle. Aslında Ankara'da, tırnak içi, kahve o. Aslında oranın kahveleri de orası da güzeldi bence orada şey, sokakta olmam, istediği saatte sokağa... Ben mesela hiçbir şey görmedim o anlamda, hiçbir bir şey yaşamadım, bir şeyle karşılaşmadım en azından, taciz anlamında. Dörtte çıkıyordum, üçte çıkıyorduk, beşte çıkıyorduk, sabaha doğru eve gidiyorduk. (Gülüyor.) Güzel, keyifli yıllardı. Belki o döneme geçmek isterim yani. Nitekim ileriki yıllarımı da öyle denizin olduğu, sakin bir yerde geçirmek istiyorum. Belki herkesin hayalidir ya bu! Böyle olabilir ya çok keyifli yani. Doğrusu sıkılmıyorduk da biz bir sürü şey buluyorduk. Küçük bir kent ama. Bir sürü gezebileceğim bir alan da var. Ne bileyim, adalara gidip zaman geçirmek keyifliydi yani. Öyle farklı insanlarla da tanışıyorduk orada. Orada ulaşım bayağı problemliydi ama ona rağmen bisikletimiz vardı, bisiklet kullanıyorduk. Bisikletle biz okula gidiyorduk, her yere bisikletle gidiyorduk ya da yürüyorduk. Ya öyle bir kent istiyorum ya öyle

bir kentte yaşamak istiyorum. Otobüslerin, dolmuşların, metronun olmadığı bir kent, bisikletimi kullanabileceğim yürüyebileceğim, denizin olduğu, sokakta, istediğim zaman sokakta olacağım bir kent. Böyle keyifliydi ya, güzeldi yani en azından bu bakışlara maruz kalmazdık. Yani mesela ben yani şey, toplum hakikaten muhafazakarlaştı diyorlar ya, bu çok doğru bir söylem. Mesela metroda bunu çok hissediyorum ben. Eskiden olsaydı emin ol biz, bize de yer verirlerdi yani bizde otururduk ya niye ötekileştiriyorsun? Ya, kapalı olduğu için. Sanki biz açığız, yani kafamız açık işte kolsuz giydiğimiz için sanki şey tacize maruz kalabiliriz, biz bunu hak ederiz ya! Ya biz tacize uğrayabiliriz, bizim için sorun değil. Ama kapalı bir kadının tacize uğraması için, uğramaması gerekiyor, anlatabiliyor muyum? O ayrımı çok net hissediyorum ben. Ya o da kadın, ben de kadınım. O öyle giyiniyor, öyle bir yaşamı tercih ediyor, ben de böyle bir yaşamı tercih ediyorum. E, ona saygı duyuyorsun da bana niye saygı duymuyorsun? Yani ben tacize, tecavüze uğrayabilirim. Onlar için sorun değil yani zaten şey gibi bir şey yani sana hissettirdiği bu nasılsa alışkın, gibi. Hakikaten onu hissediyorum ben ya! O yüzden bana... Yoksa kapalı olduğu için değil, o korkunç geliyor, o zihniyet bana korkunç geliyor. Ve orada mesela daha yaşlı bir kadın var açık ama ona vermiyor, yaşlı yani ayakta duramıyor, ona vermiyor, kapalı genç üniversiteliye verebiliyor yani. Aman o tacize uğramasın. (Gülüyor.) O teyze de yaşlı yani ayakta duramıyor da.

Ben açıkçası evde olmayı seviyorum. Dinlendim de bu ara, kendimle zaman geçirdim. Tabii bunun dışında, hani böyle bir gerçekliğin dışında yani böyle bir durumun dışında şöyle bir gerçeklik var, hepimiz eve kitlendik, hayat eve sığar, hayat eve sığmıyor arkadaş! Yani nesi sığıyor? İşte okuyoruz, yazıyoruz, görüyoruz şiddet arttı yani. Erkeklerle birlikte zaman geçirmek çok zor. Bütün yük kadınların üzerinde. Benim mesela konuştuğum kadınlar, ben de dahil yemek yetiştiremiyoruz ya yemekler yetmiyor. Ya ben mesela eskiden haftada iki defa yemek yapıyordum. Şimdi her gün kendimi yemek yaparken buluyorum. Kadın açısından bence daha zor bir şey bu. Çünkü şey, bütün yük gerçekten kadının üstünde. Hani benim çocuğum olmamasına rağmen, hani …… dışarıda olmasına rağmen her gün kendime yemek yapıyorum ya da o geldiğinde yemek yer, diye düşünüp yemek yapıyorum yani. Hayat eve sığar! Hayat eve sığmıyor arkadaşım! Yani gerçekten sığmıyor. Yani sokakta olmayı özledim. Bu kısıtlayıcılık belki rahatsız ediyor ama herhalde böyle bir sürecin olması da gerekiyor, diye düşünüyorum. Keşke şöyle bir şey olsa, kadınlar yalnız yaşasa da bu erkekler hepsi aynı evde yaşasa değil mi? (Gülüyor.) Kadınlar en azından birbirini anlar, empati yapar, birbirlerinin yüklerine alırlar, diye

düşünüyorum. Ama erkeklerin çok böyle bir düşüncesi yok yani. Çünkü empati gücün gelişiyor zamanla, öğreniyorsun.

Annem hep bizi korumaya çalıştı bir kadın olarak. Bizi, bütün yük onun üzerindeydi, şey evin geçimi, alışverişi, işi, ondan sonra iki çocuk. Aslında annem gayet politik bir kadınmış yani bununla mücadele etmek, kendisi politik olmayla ilgili bir şey bu. Bu zor bir şey yani. Yıllar sonra fark ettim derken, işte bazen şey, çok haksızca cümleler kullanabiliyorsun. Eskiden, gençken ya daha gençken daha doğrusu, şimdi de gencim. (Gülüyor.) Onu anlamıyorsunuz yani şimdi anlayabiliyorum, onun kaygılarını, kaygı düzeyini biliyorum. Yani mesela şimdiki aklım olsaydı o, onunla daha derin bir ilişki kurardım. Daha gerçek. Ama ne? İşte babam, biz ne olacaktı, babam işte yılda bir kez ya da iki kez geliyordu ve onunla daha sıcak bir ilişki... Çünkü özlüyorduk da annemiz yanımızdaydı, hoyrat davranıyorduk. Yani biraz karışık oldu. O daldan o dala, ya dala atladım. Es geçtiğim bir şey var mı? Şu an hatırlayamadım. Şunu diyebilirim son olarak, şunu hayal ediyorum, Aslında şurayı es geçtim diyebilirim, bir gün uyandığımda her şey bitecek diye uyarıyorum, her gün. Her sabah hakikatten bununla uyanıyorum. Sanki şey, bir gün kendiliğinden bir, bir şey oluşacak ve sabah kalktığımızda her şey bitecek yani. Sanki bir rüyaymış gibi rüyadan uyanacakmışız gibi hissedip, bir gün umarım bu rüya, bu kötü rüya, biter ve güzel bir güne uyanırız.